

Lleidatans, bona tarda. Em dic Carles Gené, vaig néixer a Lleida el 1956 a la clínica l'Aliança. Vaig anar als Maristes, sóc periodista, visc a Barcelona, estic casat i tinc dos fills.

Començo així perquè, quan es tria un pregoner, es busca algú conegut per atreure la gent i els mitjans de comunicació. I jo, per a la majoria de vosaltres -excepte les meues tietes, que deuen ser per aquí a la plaça-, sóc un desconegut. El que en termes de crisi s'anomenaria un pregoner *low-cost*.

Poso exemples.

Enguany, a la Laia Farré, la de la Fòrmula 1 de TV3, la van cridar a la festa Major de Gràcia. La Núria Feliu ho va fer a Sants, el Joaquim Maria Puyal a la Mercè i, al Parlament, perquè algú els fes cas, li van donar noséquè al Pep Guardiola perquè els fes un discurs i així, la cambra catalana podria sortir als diaris per alguna cosa, diguem-ne, xula.

Per això, quan em van trucar de la Paeria:

- Li passo el senyor Àngel Ros, que vol parlar amb vostè.
- Carles, com estàs? voldríem que fessis de pregoner a les Festes de Tardor de Lleida.

Jo vaig contestar:

- Alcalde, molt agraït, però la teua secre t'ha passat un Carles equivocat. Sóc el Carles Gené... deus voler telefonar a un altre Carles...

Suposo que l'alcalde es va veure entrampat i, per no quedar malament, va dir:

- No, no, volem que siguis el proper pregoner. Les Festes de Tardor tenen un pregó amb un toc més... cultural!

Quan vaig sentir allò de "cultural" ho vaig veure més clar encara. Segur que s'havien equivocat en la trucada.

- Escolta, Àngel, vols que et busqui un pregoner amb cara i ulls? Mira, conec actors, presentadors, meteoròlegs, gent important. Vols que li pregunti a la Mònica Terribas... o a l'Elsa Anka?

Però l'home estava accelerat i, com que és dels de decisions fermes em va dir que era a mi i només a mi a qui volien, i que ja ho havien mig decidit al març.

Al març, tu!

El que passa és que, al final, t'ho diuen tant que t'ho creus i, a més, confesso que, des de petit, que volia sortir per aquest balcó de la Paeria.

Però hi volia sortir per fer de Rei Mag

Encara que fos de Gaspar.

A la meua infància, pels que no ho sàpiguin, com que a Lleida érem menys gent, els Reis (més ben dit, els Reixos) sortien aquí. El Melcior feia el discurs, el rei Negre era el rei del Mambo, i el Gaspar, el Gaspar... doncs portava encens que, comparat amb l'or i la mirra dels altres dos... Si fins i tot el Camarlenc (que en díem Gran Chambelán) era molt més popular!

I això és el que jo sóc, en el millor dels casos: un rei Gaspar, el Ken de la Barbie, el Donatello de les Tortugues Ninja. Enfi, dos punts: el pregoner suplent de la segona festa major de Lleida, perquè la primera, no ens enganyem, és al maig, per Sant Anastasi, i allí, els pregoners, són gent amb substància, personatges de *prime time*.

I, ara que en parlem... Al maig, tothom sap que la festa és en honor de Sant Anastasi - que és el patró dels caragols i l'all-i-oli- però i, ara, què celebrem? Perquè de petit, no ho tenia clar, jo. Per qui es feia la festa? Per la Verge de l'Acadèmia? Per Sant Miquel?. I per acabar-ho de fer més complicat, amb variants: Verge Blanca o Verge de l'Acadèmia?. I posats a dir, Sant Miquel o cervesa Sant Miquel? Aquelles *birres* als Campos, la principal atracció de la meua adolescència, i aquell estand de fusta, el mateix cada any.

Als primers anys de la democràcia, els de l'Ajuntament també es devien fer les mateixes preguntes: Blanca? Acadèmia? Sant Miquel? *Birra*? i van dir "Mira, fotem-li Festes de Tardor i *sanseacabó*".

Doncs per aclarir els meus dubtes, jo ho he estudiat i la cosa arrenca de les festes en honor de la Mare de Déu de l'Acadèmia.

Això de l'Acadèmia, però, tampoc no ho acabava d'entendre. Era pel nom del carrer? O era perquè hi havia una acadèmia?. Seria una acadèmia d'idiomes?. M'estic tornant a embolicar... Perdo l'enfocament del discurs.

La cosa és que la Mare de Déu de l'Acadèmia, al 1865, va salvar la ciutat d'una epidèmia de còlera. Van decidir fer-li una estàtua que, en un principi, havia de ser de marbre i que va acabar sent d'imitació: de fusta de til·ler. Estem parlant de les típiques retallades pressupostàries del 1865. La van nomenar patrona de Lleida a "perpetuïtat" el 5 de gener del 1946, dia en què, per cert, el rei Gaspar devia ser en aquest balcó menjant-se els mocs darrera els seus altres dos col·legues. Ara que al 46, poca cosa hi devia haver per repartir als nens. I, si traiem la calculadora, aquesta "perpetuïtat" és de 65 anys. L'edat de jubilació de l'era pre-Zapatero.

I ara, després de tanta introducció, arriba el moment en què, al pregoner, li toca enfilar la línia del seu pregó.

D'una banda, definir el to. Per si no ho heu notat, el meu to pretén ser irònic. Humorístic. No faig conya. No és tant fàcil que la gent endevini el teu to quan no ets famós. Posaré exemples.

Vas i dius:

- Això de la crisi, quatre dies i ja està.

I, si ets l'Andreu Buenafuente, la gent riu.

- Ha, ha, quina conya que té aquest paio!

Però si, en canvi, ets Rodríguez Zapatero, i dius:

- *Esto de la crisis, cuatro días y ya está.*

La gent, en canvi... bé, potser Zapatero NO seria un bon exemple.

En busco un altre: Dominique Strauss-Kahn, el rei del creixement brut... Potser Strauss-Kahn TAMPOC és un bon exemple. Deixem-ho. Ja sabeu de què parlo.

D'altra banda, la meua línia de pregó necessita poder facilitar un titular als diaris de l'endemà o a la crònica que en fan les ràdios. Bé, el Segre ja sé quin titular posarà: "l'excap de fotografia de Segre recorda el seu temps al diari, en el pregó de les Festes de Tardor".

Però un bon periodista ha de poder dir de què ha anat tot això. Per exemple, els casos que dèiem abans: "La Laia Farré a Gràcia..." Carai, potser aquest TAMPOC no seria el millor exemple. Però aquest altre sí: "Núria Feliu recorda el seu Sants". O aquest altre: "Joaquim Maria Puyal fa, durant dues hores, un pregó que no entén ningú". O: "Guardiola diu al Parlament que els catalans som l'hòstia".

Així doncs, de què va aquest pregó?

Tinc un amic, guionista, a qui vaig demanar ajut:

- De què parlo, Guillem?

- Demana la independència.

- Mande?

- Des de fa un any, tothom que fa un pregó l'acaba demanant, més o menys, la independència. Està de moda, dones un bon titular als diaris; la gent, que van com una moto, t'aplaudixen com bojos i pots acabar sortint a les tertúlies d'Intereconomia o que et faci un tercer grau el Manel Fuentes a Catalunya Ràdio.

- Una perspectiva guapa, -vaig pensar-.

A més, tampoc no sóc aquí per posar-li les coses difícils a l'Àngel Ros, ara mateix. Vull dir que ja té la troca prou embolicada amb la successió al PSC, barallant-se amb altres alcaldes que, aquests sí que porten pregoners chachi-pirulis a les seues festes majors, que poden fardar de noms coneguts que els fan un discursset a mida. Me'ls imagino pactant llistes de consens -amb el Miquel Iceta a totes- i dient-li:

- Què tal, Angelet, aquell paio que et va proclamar la independència al balcó de la Paeria? Carles No-sé-què? Jo sí que vaig portar un bon pregoner a Terrassa, aquest any: un cuiner!

O, "quan jo era l'alcalde de Vilanova i la Geltrú...".

Així que, si no us sap greu, deixeu que, des d'aquest balcó, reivindiqui el paper dels Gaspars, dels que "fem bulto", dels que ensenyem les nostres fotos amb un famós al costat i finalment, després d'una bona estona, et diuen:

- Ui! Si ets tu?! Què hi feies, aquí?

Així que ja tenim titular: "Carles Gené,..".

- No, no, no. No posis Carles Gené, que ningú no sabrà de qui parles. Posa: "El pregoner de les Festes de Tardor reivindica el paper dels mediocres"... com ell.

Home, podrien haver posat "reivindica el paper dels modestos", no?

Si jo fos famós, us explicaria coses de la meua vida que, segur, us interessarien.

Com ara...

- Estava jo discutint amb un urbano a General Mola, quan es deia General Mola... o, un dia, a la Fira, vam prendre tots els fulletons del Pasquali, quin tip de riure!

Tot això, si ho diu el Pedro Piqueras, mola. Home, el Pedro Piqueras parlaria de lucha a muerte con un urbano o d'aterrador robo a los motocultores leridanos i posaria veu del Jefe Bigun d'Sprinsfield.

En canvi, jo no tinc recursos en la meua vida que us puguin semblar interessants. Tots ens hem discutit amb un urbano i tots hem robat els fulletons del Pasquali.

Que aixequi la mà qui no ho hagi fet mai!

Ho veus?

La gent em pregunta:

- Així, tu treballes a la tele? On surts?

- Jo no surto.

- Ah! ets d'aquells de detrás de la cámara i posen les cometes amb les mans.

- Sí.

Resposta:

- Mmm...

Silenci incòmode. Ningú no en vol saber res més, de la meua vida. És igual que siguis administratiu, guionista, director de fotografia o auxiliar de producció. Ets dels de - cometes- *detrás de la cámara* -tancar cometes-.

Mireu. La meua productora està rodant, ara, una sèrie per a TV3 que passa al Pallars i que es diu Gran Nord. Va d'una mosca d'esquadra que la castiguen enviant-la al Pirineu. A l'hotel Pessets de Sort, sopem cada nit, mínim, cinquanta persones dels de *detrás de la cámara*.

Perquè la sèrie sigui més versemblant, els actors que representa que són pallaresos parlen català nordoccidental que es diferencia de l'occidental que parlem a Lleida-city perquè... perquè... és del nord. Per fer-ho seriós, hem muntat un grup de treball amb la Universitat de Lleida que s'ha petat el cervell per establir un nordoccidental estàndard amb preguntes tant importants com:

- Diem trumfes o patates? Diem bajoques o mongetes? "La Bruixa d'Or", és un topònim pallarès?

Doncs hi ha una lingüista, la Noèlia, que s'escarrassa perquè els actors diguin *xic* en comptes de *petit*, que repassa els accents amb ells, que els fa una espècie de traducció fonètica i que torna a repassar un cop i un altre l'accent. El que en termes tècnics de televisió se'n diria una "pesada". Però sense la seua constància faríem un català a) ridícul o b) descafeïnat.

A la sèrie tenim, també, el director, el Jesús, que mima els actors i que cada cop que comença una escena, abans del clàssic "acció!" del cinema diu a tot l'equip "sort!" i que, quan acaben, crida "bruuuutal!!" i afegeix "però... ho tornem a repetir!".

I un director de fotografia, el Xavier, que fa que els actors surtin guapos com ells sols.

Doncs, bé, el Xavier, el Jesús i la Noèlia són dels de *detrás de la cámara*.

He de dir que també ens diuen allò de:

- Diuen que res no sortiria sense vosaltres. Però, saps què? jo, em vull fer la foto amb l'artista.

Amèn.

Perquè veieu què és ser un outsider: Fa uns anys, al meu barri, aquí a Lleida, també em van fer pregoner. Vaig començar el pregó demanant que a qui se li havia acudit posar dos sentits de circulació a Príncep de Viana. Després, vaig parlar de la meua infància, de la fàbrica de xocolata del meu pare i el meu tiet... res, nostàlgia. Però el meu missatge era clar: per què no torneu a posar l'aparcament de davant de casa de la meua mare?. Em van fer cas?

En canvi, si jo hagués estat la MariPau, ara tindria pàrquing. És el que té la meua condició.

Però, si al Facebook, no arribo ni als 500 amics! Sóc un autèntic empestat, un mindundi.

I, ara, anem per la feina que m'han encomanat. Com que sóc el pregoner, deixeu-me fer un repàs a les activitats de les Festes de Tardor. Tres coses importants:

- a) Veig que els músics repeteixen perquè a les Festes de maig va ploure. Que no us torni a ploure. Sinó, el proper Sant Anastasi, tornareu a tenir, per tercer cop, els mateixos músics i ja no estaran de moda.
- b) Que al vermut de 3 euros exigiu que hi hagi, com a mínim, "berberetxos". Tres euros són, recordem-ho, 500 pessetes. No ens poden donar un garrafa amb sífó i quatre olives per aquest preu.
- c) No són al programa (o no ho he sabut veure), però són amics meus i, per un cop que tinc públic, ho dic: aneu a veure les exposicions de la Rosa Siré i del Talamonte a l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

I, a més, vull donar les gràcies a la Paeria per dos motius.

El primer, perquè gràcies a haver de venir a fer el pregó, m'he lliurat d'una colonoscòpia que tenia programada per avui. Ja sabeu, allò que et posen una sonda pel... deixem-ho estar o em posaré en un fangar com el Guardiola. Gràcies, senyor alcalde. Ja se que hi hauré d'anar un altre dia, però qui dia passa...

El segon motiu és que penséssiu en mi com a pregoner. El que més vol una persona humana és triomfar a casa. Com Messi amb la selecció argentina. Però ell no ho ha fet i jo, en canvi, sí.

Ja només em queda oferir-me com a -podeu tapar les orelles als nens?- Gaspar, per si us falla el titular. I dir el que, pel contracte de pregoner, se m'exigeix: Visca la Festa Major!

I visca Lleida!

Lleidatans, bona tarda. Em dic Carles Gené, vaig néixer a Lleida el 1956 a la clínica l'Aliança. Vaig anar als Maristes, sóc periodista, visc a Barcelona, estic casat i tinc dos fills.

Començo així perquè, quan es tria un pregoner, es busca algú conegut per atreure la gent i els mitjans de comunicació. I jo, per a la majoria de vosaltres -excepte les meues tietes, que deuen ser per aquí a la plaça-, sóc un desconegut. El que en termes de crisi s'anomenaria un pregoner *low-cost*.

Poso exemples.

Enguany, a la Laia Farré, la de la Fòrmula 1 de TV3, la van cridar a la festa Major de Gràcia. La Núria Feliu ho va fer a Sants, el Joaquim Maria Puyal a la Mercè i, al Parlament, perquè algú els fes cas, li van donar noséquè al Pep Guardiola perquè els fes un discurs i així, la cambra catalana podria sortir als diaris per alguna cosa, diguem-ne, xula.

Per això, quan em van trucar de la Paeria:

- Li passo el senyor Àngel Ros, que vol parlar amb vostè.
- Carles, com estàs? voldríem que fessis de pregoner a les Festes de Tardor de Lleida.

Jo vaig contestar:

- Alcalde, molt agraït, però la teua secre t'ha passat un Carles equivocat. Sóc el Carles Gené... deus voler telefonar a un altre Carles...

Suposo que l'alcalde es va veure entrampat i, per no quedar malament, va dir:

- No, no, volem que siguis el proper pregoner. Les Festes de Tardor tenen un pregó amb un toc més... cultural!

Quan vaig sentir allò de "cultural" ho vaig veure més clar encara. Segur que s'havien equivocat en la trucada.

- Escolta, Àngel, vols que et busqui un pregoner amb cara i ulls? Mira, conec actors, presentadors, meteoròlegs, gent important. Vols que li pregunti a la Mònica Terribas... o a l'Elsa Anka?

Però l'home estava accelerat i, com que és dels de decisions fermes em va dir que era a mi i només a mi a qui volien, i que ja ho havien mig decidit al març.

Al març, tu!

El que passa és que, al final, t'ho diuen tant que t'ho creus i, a més, confesso que, des de petit, que volia sortir per aquest balcó de la Paeria.

Però hi volia sortir per fer de Rei Mag

Encara que fos de Gaspar.

A la meua infància, pels que no ho sàpiguin, com que a Lleida érem menys gent, els Reis (més ben dit, els Reixos) sortien aquí. El Melcior feia el discurs, el rei Negre era el rei del Mambo, i el Gaspar, el Gaspar... doncs portava encens que, comparat amb l'or i la mirra dels altres dos... Si fins i tot el Camarlenc (que en díem Gran Chambelán) era molt més popular!

I això és el que jo sóc, en el millor dels casos: un rei Gaspar, el Ken de la Barbie, el Donatello de les Tortugues Ninja. Enfi, dos punts: el pregoner suplent de la segona festa major de Lleida, perquè la primera, no ens enganyem, és al maig, per Sant Anastasi, i allí, els pregoners, són gent amb substància, personatges de *prime time*.

I, ara que en parlem... Al maig, tothom sap que la festa és en honor de Sant Anastasi - que és el patró dels caragols i l'all-i-oli- però i, ara, què celebrem? Perquè de petit, no ho tenia clar, jo. Per qui es feia la festa? Per la Verge de l'Acadèmia? Per Sant Miquel?. I per acabar-ho de fer més complicat, amb variants: Verge Blanca o Verge de l'Acadèmia?. I posats a dir, Sant Miquel o cervesa Sant Miquel? Aquelles *birres* als Campos, la principal atracció de la meua adolescència, i aquell estand de fusta, el mateix cada any.

Als primers anys de la democràcia, els de l'Ajuntament també es devien fer les mateixes preguntes: Blanca? Acadèmia? Sant Miquel? *Birra*? i van dir "Mira, fotem-li Festes de Tardor i *sanseacabó*".

Doncs per aclarir els meus dubtes, jo ho he estudiat i la cosa arrenca de les festes en honor de la Mare de Déu de l'Acadèmia.

Això de l'Acadèmia, però, tampoc no ho acabava d'entendre. Era pel nom del carrer? O era perquè hi havia una acadèmia?. Seria una acadèmia d'idiomes?. M'estic tornant a embolicar... Perdo l'enfocament del discurs.

La cosa és que la Mare de Déu de l'Acadèmia, al 1865, va salvar la ciutat d'una epidèmia de còlera. Van decidir fer-li una estàtua que, en un principi, havia de ser de marbre i que va acabar sent d'imitació: de fusta de til·ler. Estem parlant de les típiques retallades pressupostàries del 1865. La van nomenar patrona de Lleida a "perpetuïtat" el 5 de gener del 1946, dia en què, per cert, el rei Gaspar devia ser en aquest balcó menjant-se els mocs darrera els seus altres dos col·legues. Ara que al 46, poca cosa hi devia haver per repartir als nens. I, si traiem la calculadora, aquesta "perpetuïtat" és de 65 anys. L'edat de jubilació de l'era pre-Zapatero.

I ara, després de tanta introducció, arriba el moment en què, al pregoner, li toca enfilar la línia del seu pregó.

D'una banda, definir el to. Per si no ho heu notat, el meu to pretén ser irònic. Humorístic. No faig conya. No és tant fàcil que la gent endevini el teu to quan no ets famós. Posaré exemples.

Vas i dius:

- Això de la crisi, quatre dies i ja està.

I, si ets l'Andreu Buenafuente, la gent riu.



- Ha, ha, quina conya que té aquest paio!

Però si, en canvi, ets Rodríguez Zapatero, i dius:

- *Esto de la crisis, cuatro días y ya está.*

La gent, en canvi... bé, potser Zapatero NO seria un bon exemple.

En busco un altre: Dominique Strauss-Kahn, el rei del creixement brut... Potser Strauss-Kahn TAMPOC és un bon exemple. Deixem-ho. Ja sabeu de què parlo.

D'altra banda, la meua línia de pregó necessita poder facilitar un titular als diaris de l'endemà o a la crònica que en fan les ràdios. Bé, el Segre ja sé quin titular posarà: "l'excap de fotografia de Segre recorda el seu temps al diari, en el pregó de les Festes de Tardor".

Però un bon periodista ha de poder dir de què ha anat tot això. Per exemple, els casos que dèiem abans: "La Laia Farré a Gràcia..." Carai, potser aquest TAMPOC no seria el millor exemple. Però aquest altre sí: "Núria Feliu recorda el seu Sants". O aquest altre: "Joaquim Maria Puyal fa, durant dues hores, un pregó que no entén ningú". O: "Guardiola diu al Parlament que els catalans som l'hòstia".

Així doncs, de què va aquest pregó?

Tinc un amic, guionista, a qui vaig demanar ajut:

- De què parlo, Guillem?

- Demana la independència.

- Mande?

- Des de fa un any, tothom que fa un pregó l'acaba demanant, més o menys, la independència. Està de moda, dones un bon titular als diaris; la gent, que van com una moto, t'aplauedixen com bojós i pots acabar sortint a les tertúlies d'Interconomia o que et faci un tercer grau el Manel Fuentes a Catalunya Ràdio.

- Una perspectiva guapa, -vaig pensar-.

A més, tampoc no sóc aquí per posar-li les coses difícils a l'Àngel Ros, ara mateix. Vull dir que ja té la troca prou embolicada amb la successió al PSC, barallant-se amb altres alcaldes que, aquests sí que porten pregoners chachi-pirulis a les seues festes majors, que poden fardar de noms coneguts que els fan un discursset a mida. Me'ls imagino pactant llistes de consens -amb el Miquel Iceta a totes- i dient-li:

- Què tal, Angelet, aquell paio que et va proclamar la independència al balcó de la Paeria? Carles No-sé-què? Jo sí que vaig portar un bon pregoner a Terrassa, aquest any: un cuiner!

O, "quan jo era l'alcalde de Vilanova i la Geltrú...".

Així que, si no us sap greu, deixeu que, des d'aquest balcó, reivindicui el paper dels Gaspar, dels que "fem bulto", dels que ensenyem les nostres fotos amb un famós al costat i finalment, després d'una bona estona, et diuen:

- Ui! Si ets tu?! Què hi feies, aquí?

Així que ja tenim titular: "Carles Gené,..".

- No, no, no. No posis Carles Gené, que ningú no sabrà de qui parles. Posa: "El pregoner de les Festes de Tardor reivindica el paper dels mediocres"... com ell.

Home, podrien haver posat "reivindica el paper dels modestos", no?

Si jo fos famós, us explicaria coses de la meua vida que, segur, us interessarien.

Com ara...

- Estava jo discutint amb un urbano a General Mola, quan es deia General Mola... o, un dia, a la Fira, vam prendre tots els fulletons del Pasquali, quin tip de riure!

Tot això, si ho diu el Pedro Piqueras, mola. Home, el Pedro Piqueras parlaria de lucha a muerte con un urbano o d'aterrador robo a los motocultores leridanos i posaria veu del Jefe Bigun d'Sprinsfield.

En canvi, jo no tinc recursos en la meua vida que us puguin semblar interessants. Tots ens hem discutit amb un urbano i tots hem robat els fulletons del Pasquali.

Que aixequi la mà qui no ho hagi fet mai!

Ho veus?

La gent em pregunta:

- Així, tu treballes a la tele? On surts?

- Jo no surto.

- Ah! ets d'aquells de detrás de la cámara i posen les cometes amb les mans.

- Sí.

Resposta:

- Mmm...

Silenci incòmode. Ningú no en vol saber res més, de la meua vida. És igual que siguis administratiu, guionista, director de fotografia o auxiliar de producció. Ets dels de -cometes- *detrás de la cámara* -tancar cometes-.

Mireu. La meua productora està rodant, ara, una sèrie per a TV3 que passa al Pallars i que es diu Gran Nord. Va d'una mosca d'esquadra que la castiguen enviant-la al Pirineu. A l'hotel Pessets de Sort, sopem cada nit, mínim, cinquanta persones dels de *detrás de la cámara*.

Perquè la sèrie sigui més versemblant, els actors que representa que són pallaresos parlen català nordoccidental que es diferencia de l'occidental que parlem a Lleida-city perquè... perquè... és del nord. Per fer-ho seriós, hem muntat un grup de treball amb la Universitat de Lleida que s'ha petat el cervell per establir un nordoccidental estàndard amb preguntes tant importants com:

- Diem trufes o patates? Diem bajoques o mongetes? "La Bruixa d'Or", és un topònim pallarès?

Doncs hi ha una lingüista, la Noèlia, que s'escarrassa perquè els actors diguin *xic* en comptes de *petit*, que repassa els accents amb ells, que els fa una espècie de traducció fonètica i que torna a repassar un cop i un altre l'accent. El que en termes tècnics de televisió se'n diria una "pesada". Però sense la seua constància faríem un català a) ridícul o b) descafeïnat.

A la sèrie tenim, també, el director, el Jesús, que mima els actors i que cada cop que comença una escena, abans del clàssic "acció!" del cinema diu a tot l'equip "sort!" i que, quan acaben, crida "bruuuutal!!" i afegeix "però... ho tornem a repetir!".

I un director de fotografia, el Xavier, que fa que els actors surtin guapos com ells sols.

Doncs, bé, el Xavier, el Jesús i la Noèlia són dels de *detrás de la cámara*.

He de dir que també ens diuen allò de:

- Diuen que res no sortiria sense vosaltres. Però, saps què? jo, em vull fer la foto amb l'artista.

Amèn.

Perquè veieu què és ser un outsider: Fa uns anys, al meu barri, aquí a Lleida, també em van fer pregoner. Vaig començar el pregó demanant que a qui se li havia acudit posar dos sentits de circulació a Príncep de Viana. Després, vaig parlar de la meua infància, de la fàbrica de xocolata del meu pare i el meu tiet... res, nostàlgia. Però el meu missatge era clar: per què no torneu a posar l'aparcament de davant de casa de la meua mare?. Em van fer cas?

En canvi, si jo hagués estat la MariPau, ara tindria pàrquing. És el que té la meua condició.

Però, si al Facebook, no arribo ni als 500 amics! Sóc un autèntic empestat, un mindundi.

I, ara, anem per la feina que m'han encomanat. Com que sóc el pregoner, deixeu-me fer un repàs a les activitats de les Festes de Tardor. Tres coses importants:

- a) Veig que els músics repeteixen perquè a les Festes de maig va ploure. Que no us torni a ploure. Sinó, el proper Sant Anastasi, tornareu a tenir, per tercer cop, els mateixos músics i ja no estaran de moda.
- b) Que al vermut de 3 euros exigiu que hi hagi, com a mínim, "berberetxos". Tres euros són, recordem-ho, 500 pessetes. No ens poden donar un garrafa amb sífó i quatre olives per aquest preu.
- c) No són al programa (o no ho he sabut veure), però són amics meus i, per un cop que tinc públic, ho dic: aneu a veure les exposicions de la Rosa Siré i del Talamonte a l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

I, a més, vull donar les gràcies a la Paeria per dos motius.

El primer, perquè gràcies a haver de venir a fer el pregó, m'he lliurat d'una colonoscòpia que tenia programada per avui. Ja sabeu, allò que et posen una sonda pel... deixem-ho estar o em posaré en un fangar com el Guardiola. Gràcies, senyor alcalde. Ja se que hi hauré d'anar un altre dia, però qui dia passa...

El segon motiu és que penséssiu en mi com a pregoner. El que més vol una persona humana és triomfar a casa. Com Messi amb la selecció argentina. Però ell no ho ha fet i jo, en canvi, sí.

Ja només em queda oferir-me com a -podeu tapar les orelles als nens?- Gaspar, per si us falla el titular. I dir el que, pel contracte de pregoner, se m'exigeix: Visca la Festa Major!

I visca Lleida!

Lleidatans, bona tarda. Em dic Carles Gené, vaig néixer a Lleida el 1956 a la clínica l'Aliança. Vaig anar als Maristes, sóc periodista, visc a Barcelona, estic casat i tinc dos fills.

Començo així perquè, quan es tria un pregoner, es busca algú conegut per atreure la gent i els mitjans de comunicació. I jo, per a la majoria de vosaltres -excepte les meues tietes, que deuen ser per aquí a la plaça-, sóc un desconegut. El que en termes de crisi s'anomenaria un pregoner *low-cost*.

Poso exemples.

Enguany, a la Laia Farré, la de la Fòrmula 1 de TV3, la van cridar a la festa Major de Gràcia. La Núria Feliu ho va fer a Sants, el Joaquim Maria Puyal a la Mercè i, al Parlament, perquè algú els fes cas, li van donar noséquè al Pep Guardiola perquè els fes un discurs i així, la cambra catalana podria sortir als diaris per alguna cosa, diguem-ne, xula.

Per això, quan em van trucar de la Paeria:

- Li passo el senyor Àngel Ros, que vol parlar amb vostè.
- Carles, com estàs? voldríem que fessis de pregoner a les Festes de Tardor de Lleida.

Jo vaig contestar:

- Alcalde, molt agraït, però la teua secre t'ha passat un Carles equivocat. Sóc el Carles Gené... deus voler telefonar a un altre Carles...

Suposo que l'alcalde es va veure entrampat i, per no quedar malament, va dir:

- No, no, volem que siguis el proper pregoner. Les Festes de Tardor tenen un pregó amb un toc més... cultural!

Quan vaig sentir allò de "cultural" ho vaig veure més clar encara. Segur que s'havien equivocat en la trucada.

- Escolta, Àngel, vols que et busqui un pregoner amb cara i ulls? Mira, conec actors, presentadors, meteoròlegs, gent important. Vols que li pregunti a la Mònica Terribas... o a l'Elsa Anka?

Però l'home estava accelerat i, com que és dels de decisions fermes em va dir que era a mi i només a mi a qui volien, i que ja ho havien mig decidit al març.

Al març, tu!

El que passa és que, al final, t'ho diuen tant que t'ho creus i, a més, confesso que, des de petit, que volia sortir per aquest balcó de la Paeria.

Però hi volia sortir per fer de Rei Mag

Encara que fos de Gaspar.

A la meua infància, pels que no ho sàpiguin, com que a Lleida érem menys gent, els Reis (més ben dit, els Reixos) sortien aquí. El Melcior feia el discurs, el rei Negre era el rei del Mambo, i el Gaspar, el Gaspar... doncs portava encens que, comparat amb l'or i la mirra dels altres dos... Si fins i tot el Camarlenc (que en díem Gran Chambelán) era molt més popular!

I això és el que jo sóc, en el millor dels casos: un rei Gaspar, el Ken de la Barbie, el Donatello de les Tortugues Ninja. Enfi, dos punts: el pregoner suplent de la segona festa major de Lleida, perquè la primera, no ens enganyem, és al maig, per Sant Anastasi, i allí, els pregoners, són gent amb substància, personatges de *prime time*.

I, ara que en parlem... Al maig, tothom sap que la festa és en honor de Sant Anastasi - que és el patró dels caragols i l'all-i-oli- però i, ara, què celebrem? Perquè de petit, no ho tenia clar, jo. Per qui es feia la festa? Per la Verge de l'Acadèmia? Per Sant Miquel?. I per acabar-ho de fer més complicat, amb variants: Verge Blanca o Verge de l'Acadèmia?. I posats a dir, Sant Miquel o cervesa Sant Miquel? Aquelles *birres* als Campos, la principal atracció de la meua adolescència, i aquell estand de fusta, el mateix cada any.

Als primers anys de la democràcia, els de l'Ajuntament també es devien fer les mateixes preguntes: Blanca? Acadèmia? Sant Miquel? *Birra*? i van dir "Mira, fotem-li Festes de Tardor i *sanseacabó*".

Doncs per aclarir els meus dubtes, jo ho he estudiat i la cosa arrenca de les festes en honor de la Mare de Déu de l'Acadèmia.

Això de l'Acadèmia, però, tampoc no ho acabava d'entendre. Era pel nom del carrer? O era perquè hi havia una acadèmia?. Seria una acadèmia d'idiomes?. M'estic tornant a embolicar... Perdo l'enfocament del discurs.

La cosa és que la Mare de Déu de l'Acadèmia, al 1865, va salvar la ciutat d'una epidèmia de còlera. Van decidir fer-li una estàtua que, en un principi, havia de ser de marbre i que va acabar sent d'imitació: de fusta de til·ler. Estem parlant de les típiques retallades pressupostàries del 1865. La van nomenar patrona de Lleida a "perpetuïtat" el 5 de gener del 1946, dia en què, per cert, el rei Gaspar devia ser en aquest balcó menjant-se els mocs darrera els seus altres dos col·legues. Ara que al 46, poca cosa hi devia haver per repartir als nens. I, si traiem la calculadora, aquesta "perpetuïtat" és de 65 anys. L'edat de jubilació de l'era pre-Zapatero.

I ara, després de tanta introducció, arriba el moment en què, al pregoner, li toca enfilar la línia del seu pregó.

D'una banda, definir el to. Per si no ho heu notat, el meu to pretén ser irònic. Humorístic. No faig conya. No és tant fàcil que la gent endevini el teu to quan no ets famós. Posaré exemples.

Vas i dius:

- Això de la crisi, quatre dies i ja està.

I, si ets l'Andreu Buenafuente, la gent riu.

- Ha, ha, quina conya que té aquest paio!

Però si, en canvi, ets Rodríguez Zapatero, i dius:

- *Esto de la crisis, cuatro días y ya está.*

La gent, en canvi... bé, potser Zapatero NO seria un bon exemple.

En busco un altre: Dominique Strauss-Kahn, el rei del creixement brut... Potser Strauss-Kahn TAMPOC és un bon exemple. Deixem-ho. Ja sabeu de què parlo.

D'altra banda, la meua línia de pregó necessita poder facilitar un titular als diaris de l'endemà o a la crònica que en fan les ràdios. Bé, el Segre ja sé quin titular posarà: "l'excap de fotografia de Segre recorda el seu temps al diari, en el pregó de les Festes de Tardor".

Però un bon periodista ha de poder dir de què ha anat tot això. Per exemple, els casos que dèiem abans: "La Laia Farré a Gràcia..." Carai, potser aquest TAMPOC no seria el millor exemple. Però aquest altre sí: "Núria Feliu recorda el seu Sants". O aquest altre: "Joaquim Maria Puyal fa, durant dues hores, un pregó que no entén ningú". O: "Guardiola diu al Parlament que els catalans som l'hòstia".

Així doncs, de què va aquest pregó?

Tinc un amic, guionista, a qui vaig demanar ajut:

- De què parlo, Guillem?

- Demana la independència.

- Mande?

- Des de fa un any, tothom que fa un pregó l'acaba demanant, més o menys, la independència. Està de moda, dones un bon titular als diaris; la gent, que van com una moto, t'aplaudixen com bojos i pots acabar sortint a les tertúlies d'Interconomia o que et faci un tercer grau el Manel Fuentes a Catalunya Ràdio.

- Una perspectiva guapa, -vaig pensar-.

A més, tampoc no sóc aquí per posar-li les coses difícils a l'Àngel Ros, ara mateix. Vull dir que ja té la troca prou embolicada amb la successió al PSC, barallant-se amb altres alcaldes que, aquests sí que porten pregoners chachi-pirulis a les seues festes majors, que poden fardar de noms coneguts que els fan un discursset a mida. Me'ls imagino pactant llistes de consens -amb el Miquel Iceta a totes- i dient-li:

- Què tal, Angelet, aquell paio que et va proclamar la independència al balcó de la Paeria? Carles No-sé-què? Jo sí que vaig portar un bon pregoner a Terrassa, aquest any: un cuiner!

O, "quan jo era l'alcalde de Vilanova i la Geltrú...".

Així que, si no us sap greu, deixeu que, des d'aquest balcó, reivindiqui el paper dels Gaspar, dels que "fem bulto", dels que ensenyem les nostres fotos amb un famós al costat i finalment, després d'una bona estona, et diuen:

- Ui! Si ets tu?! Què hi feies, aquí?

Així que ja tenim titular: "Carles Gené,..".

- No, no, no. No posis Carles Gené, que ningú no sabrà de qui parles. Posa: "El pregoner de les Festes de Tardor reivindica el paper dels mediocres"... com ell.

Home, podrien haver posat "reivindica el paper dels modestos", no?

Si jo fos famós, us explicaria coses de la meua vida que, segur, us interessarien.

Com ara...

- Estava jo discutint amb un urbano a General Mola, quan es deia General Mola... o, un dia, a la Fira, vam prendre tots els fulletons del Pasquali, quin tip de riure!

Tot això, si ho diu el Pedro Piqueras, mola. Home, el Pedro Piqueras parlaria de lucha a muerte con un urbano o d'aterrador robo a los motocultores leridanos i posaria veu del Jefe Bigun d'Sprinsfield.

En canvi, jo no tinc recursos en la meua vida que us puguin semblar interessants. Tots ens hem discutit amb un urbano i tots hem robat els fulletons del Pasquali.

Que aixequi la mà qui no ho hagi fet mai!

Ho veus?

La gent em pregunta:

- Així, tu treballes a la tele? On surts?

- Jo no surto.

- Ah! ets d'aquells de detrás de la cámara i posen les cometes amb les mans.

- Sí.

Resposta:

- Mmm...

Silenci incòmode. Ningú no en vol saber res més, de la meua vida. És igual que siguis administratiu, guionista, director de fotografia o auxiliar de producció. Ets dels de -cometes- *detrás de la cámara* -tancar cometes-.

Mireu. La meua productora està rodant, ara, una sèrie per a TV3 que passa al Pallars i que es diu Gran Nord. Va d'una mosca d'esquadra que la castiguen enviant-la al Pirineu. A l'hotel Pessets de Sort, sopem cada nit, mínim, cinquanta persones dels de *detrás de la cámara*.

Perquè la sèrie sigui més versemblant, els actors que representa que són pallaresos parlen català nordoccidental que es diferencia de l'occidental que parlem a Lleida-city perquè... perquè... és del nord. Per fer-ho seriós, hem muntat un grup de treball amb la Universitat de Lleida que s'ha petat el cervell per establir un nordoccidental estàndard amb preguntes tant importants com:

- Diem trumfes o patates? Diem bajoques o mongetes? "La Bruixa d'Or", és un topònim pallarès?



Doncs hi ha una lingüista, la Noèlia, que s'escarrassa perquè els actors diguin *xic* en comptes de *petit*, que repassa els accents amb ells, que els fa una espècie de traducció fonètica i que torna a repassar un cop i un altre l'accent. El que en termes tècnics de televisió se'n diria una "pesada". Però sense la seua constància faríem un català a) ridícul o b) descafeïnat.

A la sèrie tenim, també, el director, el Jesús, que mima els actors i que cada cop que comença una escena, abans del clàssic "acció!" del cinema diu a tot l'equip "sort!" i que, quan acaben, crida "bruuuutal!!" i afegeix "però... ho tornem a repetir!".

I un director de fotografia, el Xavier, que fa que els actors surtin guapos com ells sols.

Doncs, bé, el Xavier, el Jesús i la Noèlia són dels de *detrás de la cámara*.

He de dir que també ens diuen allò de:

- Diuen que res no sortiria sense vosaltres. Però, saps què? jo, em vull fer la foto amb l'artista.

Amèn.

Perquè veieu què és ser un outsider: Fa uns anys, al meu barri, aquí a Lleida, també em van fer pregoner. Vaig començar el pregó demanant que a qui se li havia acudit posar dos sentits de circulació a Príncep de Viana. Després, vaig parlar de la meua infància, de la fàbrica de xocolata del meu pare i el meu tiet... res, nostàlgia. Però el meu missatge era clar: per què no torneu a posar l'aparcament de davant de casa de la meua mare?. Em van fer cas?

En canvi, si jo hagués estat la MariPau, ara tindria pàrquing. És el que té la meua condició.

Però, si al Facebook, no arribo ni als 500 amics! Sóc un autèntic empestat, un mindundi.

I, ara, anem per la feina que m'han encomanat. Com que sóc el pregoner, deixeu-me fer un repàs a les activitats de les Festes de Tardor. Tres coses importants:

- a) Veig que els músics repeteixen perquè a les Festes de maig va ploure. Que no us torni a ploure. Sinó, el proper Sant Anastasi, tornareu a tenir, per tercer cop, els mateixos músics i ja no estaran de moda.
- b) Que al vermut de 3 euros exigiu que hi hagi, com a mínim, "berberetxos". Tres euros són, recordem-ho, 500 pessetes. No ens poden donar un garrafa amb sifó i quatre olives per aquest preu.
- c) No són al programa (o no ho he sabut veure), però són amics meus i, per un cop que tinc públic, ho dic: aneu a veure les exposicions de la Rosa Siré i del Talamonte a l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

I, a més, vull donar les gràcies a la Paeria per dos motius.

El primer, perquè gràcies a haver de venir a fer el pregó, m'he lliurat d'una colonoscòpia que tenia programada per avui. Ja sabeu, allò que et posen una sonda pel... deixem-ho estar o em posaré en un fangar com el Guardiola. Gràcies, senyor alcalde. Ja se que hi hauré d'anar un altre dia, però qui dia passa...

El segon motiu és que penséssiu en mi com a pregoner. El que més vol una persona humana és triomfar a casa. Com Messi amb la selecció argentina. Però ell no ho ha fet i jo, en canvi, sí.

Ja només em queda oferir-me com a -podeu tapar les orelles als nens?- Gaspar, per si us falla el titular. I dir el que, pel contracte de pregoner, se m'exigeix: Visca la Festa Major!

I visca Lleida!

Lleidatans, bona tarda. Em dic Carles Gené, vaig néixer a Lleida el 1956 a la clínica l'Aliança. Vaig anar als Maristes, sóc periodista, visc a Barcelona, estic casat i tinc dos fills.

Començo així perquè, quan es tria un pregoner, es busca algú conegut per atreure la gent i els mitjans de comunicació. I jo, per a la majoria de vosaltres -excepte les meues tietes, que deuen ser per aquí a la plaça-, sóc un desconegut. El que en termes de crisi s'anomenaria un pregoner *low-cost*.

Poso exemples.

Enguany, a la Laia Farré, la de la Fòrmula 1 de TV3, la van cridar a la festa Major de Gràcia. La Núria Feliu ho va fer a Sants, el Joaquim Maria Puyal a la Mercè i, al Parlament, perquè algú els fes cas, li van donar noséquè al Pep Guardiola perquè els fes un discurs i així, la cambra catalana podria sortir als diaris per alguna cosa, diguem-ne, xula.

Per això, quan em van trucar de la Paeria:

- Li passo el senyor Àngel Ros, que vol parlar amb vostè.
- Carles, com estàs? voldríem que fessis de pregoner a les Festes de Tardor de Lleida.

Jo vaig contestar:

- Alcalde, molt agraït, però la teua secre t'ha passat un Carles equivocat. Sóc el Carles Gené... deus voler telefonar a un altre Carles...

Suposo que l'alcalde es va veure entrampat i, per no quedar malament, va dir:

- No, no, volem que siguis el proper pregoner. Les Festes de Tardor tenen un pregó amb un toc més... cultural!

Quan vaig sentir allò de "cultural" ho vaig veure més clar encara. Segur que s'havien equivocat en la trucada.

- Escolta, Àngel, vols que et busqui un pregoner amb cara i ulls? Mira, conec actors, presentadors, meteoròlegs, gent important. Vols que li pregunti a la Mònica Terribas... o a l'Elsa Anka?

Però l'home estava accelerat i, com que és dels de decisions fermes em va dir que era a mi i només a mi a qui volien, i que ja ho havien mig decidit al març.

Al març, tu!

El que passa és que, al final, t'ho diuen tant que t'ho creus i, a més, confesso que, des de petit, que volia sortir per aquest balcó de la Paeria.

Però hi volia sortir per fer de Rei Mag

Encara que fos de Gaspar.

A la meua infància, pels que no ho sàpiguin, com que a Lleida érem menys gent, els Reis (més ben dit, els Reixos) sortien aquí. El Melcior feia el discurs, el rei Negre era el rei del Mambo, i el Gaspar, el Gaspar... doncs portava encens que, comparat amb l'or i la mirra dels altres dos... Si fins i tot el Camarlenc (que en díem Gran Chambelán) era molt més popular!

I això és el que jo sóc, en el millor dels casos: un rei Gaspar, el Ken de la Barbie, el Donatello de les Tortugues Ninja. Enfi, dos punts: el pregoner suplent de la segona festa major de Lleida, perquè la primera, no ens enganyem, és al maig, per Sant Anastasi, i allí, els pregoners, són gent amb substància, personatges de *prime time*.

I, ara que en parlem... Al maig, tothom sap que la festa és en honor de Sant Anastasi - que és el patró dels caragols i l'all-i-oli- però i, ara, què celebrem? Perquè de petit, no ho tenia clar, jo. Per qui es feia la festa? Per la Verge de l'Acadèmia? Per Sant Miquel?. I per acabar-ho de fer més complicat, amb variants: Verge Blanca o Verge de l'Acadèmia?. I posats a dir, Sant Miquel o cervesa Sant Miquel? Aquelles *birres* als Campos, la principal atracció de la meua adolescència, i aquell estand de fusta, el mateix cada any.

Als primers anys de la democràcia, els de l'Ajuntament també es devien fer les mateixes preguntes: Blanca? Acadèmia? Sant Miquel? *Birra*? i van dir "Mira, fotem-li Festes de Tardor i *sanseacabó*".

Doncs per aclarir els meus dubtes, jo ho he estudiat i la cosa arrenca de les festes en honor de la Mare de Déu de l'Acadèmia.

Això de l'Acadèmia, però, tampoc no ho acabava d'entendre. Era pel nom del carrer? O era perquè hi havia una acadèmia?. Seria una acadèmia d'idiomes?. M'estic tornant a embolicar... Perdo l'enfocament del discurs.

La cosa és que la Mare de Déu de l'Acadèmia, al 1865, va salvar la ciutat d'una epidèmia de còlera. Van decidir fer-li una estàtua que, en un principi, havia de ser de marbre i que va acabar sent d'imitació: de fusta de til·ler. Estem parlant de les típiques retallades pressupostàries del 1865. La van nomenar patrona de Lleida a "perpetuïtat" el 5 de gener del 1946, dia en què, per cert, el rei Gaspar devia ser en aquest balcó menjant-se els mocs darrera els seus altres dos col·legues. Ara que al 46, poca cosa hi devia haver per repartir als nens. I, si traiem la calculadora, aquesta "perpetuïtat" és de 65 anys. L'edat de jubilació de l'era pre-Zapatero.

I ara, després de tanta introducció, arriba el moment en què, al pregoner, li toca enfilar la línia del seu pregó.

D'una banda, definir el to. Per si no ho heu notat, el meu to pretén ser irònic. Humorístic. No faig conya. No és tant fàcil que la gent endevini el teu to quan no ets famós. Posaré exemples.

Vas i dius:

- Això de la crisi, quatre dies i ja està.

I, si ets l'Andreu Buenafuente, la gent riu.

- Ha, ha, quina conya que té aquest paio!

Però si, en canvi, ets Rodríguez Zapatero, i dius:

- *Esto de la crisis, cuatro días y ya está.*

La gent, en canvi... bé, potser Zapatero NO seria un bon exemple.

En busco un altre: Dominique Strauss-Kahn, el rei del creixement brut... Potser Strauss-Kahn TAMPOC és un bon exemple. Deixem-ho. Ja sabeu de què parlo.

D'altra banda, la meua línia de pregó necessita poder facilitar un titular als diaris de l'endemà o a la crònica que en fan les ràdios. Bé, el Segre ja sé quin titular posarà: "l'excap de fotografia de Segre recorda el seu temps al diari, en el pregó de les Festes de Tardor".

Però un bon periodista ha de poder dir de què ha anat tot això. Per exemple, els casos que dèiem abans: "La Laia Farré a Gràcia..." Carai, potser aquest TAMPOC no seria el millor exemple. Però aquest altre sí: "Núria Feliu recorda el seu Sants". O aquest altre: "Joaquim Maria Puyal fa, durant dues hores, un pregó que no entén ningú". O: "Guardiola diu al Parlament que els catalans som l'hòstia".

Així doncs, de què va aquest pregó?

Tinc un amic, guionista, a qui vaig demanar ajut:

- De què parlo, Guillem?

- Demana la independència.

- Mande?

- Des de fa un any, tothom que fa un pregó l'acaba demanant, més o menys, la independència. Està de moda, dones un bon titular als diaris; la gent, que van com una moto, t'aplauedixen com bojós i pots acabar sortint a les tertúlies d'Interconomia o que et faci un tercer grau el Manel Fuentes a Catalunya Ràdio.

- Una perspectiva guapa, -vaig pensar-.

A més, tampoc no sóc aquí per posar-li les coses difícils a l'Àngel Ros, ara mateix. Vull dir que ja té la troca prou embolicada amb la successió al PSC, barallant-se amb altres alcaldes que, aquests sí que porten pregoners chachi-pirulis a les seues festes majors, que poden fardar de noms coneguts que els fan un discursset a mida. Me'ls imagino pactant llistes de consens -amb el Miquel Iceta a totes- i dient-li:

- Què tal, Angelet, aquell paio que et va proclamar la independència al balcó de la Paeria? Carles No-sé-què? Jo sí que vaig portar un bon pregoner a Terrassa, aquest any: un cuiner!

O, "quan jo era l'alcalde de Vilanova i la Geltrú...".

Així que, si no us sap greu, deixeu que, des d'aquest balcó, reivindiqui el paper dels Gaspar, dels que "fem bulto", dels que ensenyem les nostres fotos amb un famós al costat i finalment, després d'una bona estona, et diuen:

- Ui! Si ets tu?! Què hi feies, aquí?

Així que ja tenim titular: "Carles Gené,..".

- No, no, no. No posis Carles Gené, que ningú no sabrà de qui parles. Posa: "El pregoner de les Festes de Tardor reivindica el paper dels mediocres"... com ell.

Home, podrien haver posat "reivindica el paper dels modestos", no?

Si jo fos famós, us explicaria coses de la meua vida que, segur, us interessarien.

Com ara...

- Estava jo discutint amb un urbano a General Mola, quan es deia General Mola... o, un dia, a la Fira, vam prendre tots els fulletons del Pasquali, quin tip de riure!

Tot això, si ho diu el Pedro Piqueras, mola. Home, el Pedro Piqueras parlaria de lucha a muerte con un urbano o d'aterrador robo a los motocultores leridanos i posaria veu del Jefe Bigun d'Sprinsfield.

En canvi, jo no tinc recursos en la meua vida que us puguin semblar interessants. Tots ens hem discutit amb un urbano i tots hem robat els fulletons del Pasquali.

Que aixequi la mà qui no ho hagi fet mai!

Ho veus?

La gent em pregunta:

- Així, tu treballes a la tele? On surts?

- Jo no surto.

- Ah! ets d'aquells de detrás de la cámara i posen les cometes amb les mans.

- Sí.

Resposta:

- Mmm...

Silenci incòmode. Ningú no en vol saber res més, de la meua vida. És igual que siguis administratiu, guionista, director de fotografia o auxiliar de producció. Ets dels de - cometes- *detrás de la cámara* -tancar cometes-.

Mireu. La meua productora està rodant, ara, una sèrie per a TV3 que passa al Pallars i que es diu Gran Nord. Va d'una mosca d'esquadra que la castiguen enviant-la al Pirineu. A l'hotel Pessets de Sort, sopem cada nit, mínim, cinquanta persones dels de *detrás de la cámara*.

Perquè la sèrie sigui més versemblant, els actors que representa que són pallaresos parlen català nordoccidental que es diferencia de l'occidental que parlem a Lleida-city perquè... perquè... és del nord. Per fer-ho seriós, hem muntat un grup de treball amb la Universitat de Lleida que s'ha petat el cervell per establir un nordoccidental estàndard amb preguntes tant importants com:

- Diem trumfes o patates? Diem bajoques o mongetes? "La Bruixa d'Or", és un topònim pallarès?

Doncs hi ha una lingüista, la Noèlia, que s'escarrassa perquè els actors diguin *xic* en comptes de *petit*, que repassa els accents amb ells, que els fa una espècie de traducció fonètica i que torna a repassar un cop i un altre l'accent. El que en termes tècnics de televisió se'n diria una "pesada". Però sense la seua constància faríem un català a) ridícul o b) descafeïnat.

A la sèrie tenim, també, el director, el Jesús, que mima els actors i que cada cop que comença una escena, abans del clàssic "acció!" del cinema diu a tot l'equip "sort!" i que, quan acaben, crida "bruuuutal!!" i afegeix "però... ho tornem a repetir!".

I un director de fotografia, el Xavier, que fa que els actors surtin guapos com ells sols.

Doncs, bé, el Xavier, el Jesús i la Noèlia són dels de *detrás de la cámara*.

He de dir que també ens diuen allò de:

- Diuen que res no sortiria sense vosaltres. Però, saps què? jo, em vull fer la foto amb l'artista.

Amèn.

Perquè veieu què és ser un outsider: Fa uns anys, al meu barri, aquí a Lleida, també em van fer pregoner. Vaig començar el pregó demanant que a qui se li havia acudit posar dos sentits de circulació a Príncep de Viana. Després, vaig parlar de la meua infància, de la fàbrica de xocolata del meu pare i el meu tiet... res, nostàlgia. Però el meu missatge era clar: per què no torneu a posar l'aparcament de davant de casa de la meua mare?. Em van fer cas?

En canvi, si jo hagués estat la MariPau, ara tindria pàrquing. És el que té la meua condició.

Però, si al Facebook, no arribo ni als 500 amics! Sóc un autèntic empestat, un mindundi.

I, ara, anem per la feina que m'han encomanat. Com que sóc el pregoner, deixeu-me fer un repàs a les activitats de les Festes de Tardor. Tres coses importants:

- a) Veig que els músics repeteixen perquè a les Festes de maig va ploure. Que no us torni a ploure. Sinó, el proper Sant Anastasi, tornareu a tenir, per tercer cop, els mateixos músics i ja no estaran de moda.
- b) Que al vermut de 3 euros exigiu que hi hagi, com a mínim, "berberetxos". Tres euros són, recordem-ho, 500 pessetes. No ens poden donar un garrafa amb sifó i quatre olives per aquest preu.
- c) No són al programa (o no ho he sabut veure), però són amics meus i, per un cop que tinc públic, ho dic: aneu a veure les exposicions de la Rosa Siré i del Talamonte a l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

I, a més, vull donar les gràcies a la Paeria per dos motius.

El primer, perquè gràcies a haver de venir a fer el pregó, m'he lliurat d'una colonoscòpia que tenia programada per avui. Ja sabeu, allò que et posen una sonda pel... deixem-ho estar o em posaré en un fangar com el Guardiola. Gràcies, senyor alcalde. Ja se que hi hauré d'anar un altre dia, però qui dia passa...

El segon motiu és que penséssiu en mi com a pregoner. El que més vol una persona humana és triomfar a casa. Com Messi amb la selecció argentina. Però ell no ho ha fet i jo, en canvi, sí.

Ja només em queda oferir-me com a -podeu tapar les orelles als nens?- Gaspar, per si us falla el titular. I dir el que, pel contracte de pregoner, se m'exigeix: Visca la Festa Major!

I visca Lleida!



Lleidatans, bona tarda. Em dic Carles Gené, vaig néixer a Lleida el 1956 a la clínica l'Aliança. Vaig anar als Maristes, sóc periodista, visc a Barcelona, estic casat i tinc dos fills.

Començo així perquè, quan es tria un pregoner, es busca algú conegut per atreure la gent i els mitjans de comunicació. I jo, per a la majoria de vosaltres -excepte les meues tietes, que deuen ser per aquí a la plaça-, sóc un desconegut. El que en termes de crisi s'anomenaria un pregoner *low-cost*.

Poso exemples.

Enguany, a la Laia Farré, la de la Fòrmula 1 de TV3, la van cridar a la festa Major de Gràcia. La Núria Feliu ho va fer a Sants, el Joaquim Maria Puyal a la Mercè i, al Parlament, perquè algú els fes cas, li van donar noséquè al Pep Guardiola perquè els fes un discurs i així, la cambra catalana podria sortir als diaris per alguna cosa, diguem-ne, xula.

Per això, quan em van trucar de la Paeria:

- Li passo el senyor Àngel Ros, que vol parlar amb vostè.
- Carles, com estàs? voldríem que fessis de pregoner a les Festes de Tardor de Lleida.

Jo vaig contestar:

- Alcalde, molt agraït, però la teua secre t'ha passat un Carles equivocat. Sóc el Carles Gené... deus voler telefonar a un altre Carles...

Suposo que l'alcalde es va veure entrampat i, per no quedar malament, va dir:

- No, no, volem que siguis el proper pregoner. Les Festes de Tardor tenen un pregó amb un toc més... cultural!

Quan vaig sentir allò de "cultural" ho vaig veure més clar encara. Segur que s'havien equivocat en la trucada.

- Escolta, Àngel, vols que et busqui un pregoner amb cara i ulls? Mira, conec actors, presentadors, meteoròlegs, gent important. Vols que li pregunti a la Mònica Terribas... o a l'Elsa Anka?

Però l'home estava accelerat i, com que és dels de decisions fermes em va dir que era a mi i només a mi a qui volien, i que ja ho havien mig decidit al març.

Al març, tu!

El que passa és que, al final, t'ho diuen tant que t'ho creus i, a més, confesso que, des de petit, que volia sortir per aquest balcó de la Paeria.

Però hi volia sortir per fer de Rei Mag

Encara que fos de Gaspar.

A la meua infància, pels que no ho sàpiguin, com que a Lleida érem menys gent, els Reis (més ben dit, els Reixos) sortien aquí. El Melcior feia el discurs, el rei Negre era el rei del Mambo, i el Gaspar, el Gaspar... doncs portava encens que, comparat amb l'or i la mirra dels altres dos... Si fins i tot el Camarlenc (que en díem Gran Chambelán) era molt més popular!

I això és el que jo sóc, en el millor dels casos: un rei Gaspar, el Ken de la Barbie, el Donatello de les Tortugues Ninja. Enfi, dos punts: el pregoner suplent de la segona festa major de Lleida, perquè la primera, no ens enganyem, és al maig, per Sant Anastasi, i allí, els pregoners, són gent amb substància, personatges de *prime time*.

I, ara que en parlem... Al maig, tothom sap que la festa és en honor de Sant Anastasi - que és el patró dels caragols i l'all-i-oli- però i, ara, què celebrem? Perquè de petit, no ho tenia clar, jo. Per qui es feia la festa? Per la Verge de l'Acadèmia? Per Sant Miquel?. I per acabar-ho de fer més complicat, amb variants: Verge Blanca o Verge de l'Acadèmia?. I posats a dir, Sant Miquel o cervesa Sant Miquel? Aquelles *birres* als Campos, la principal atracció de la meua adolescència, i aquell estand de fusta, el mateix cada any.

Als primers anys de la democràcia, els de l'Ajuntament també es devien fer les mateixes preguntes: Blanca? Acadèmia? Sant Miquel? *Birra*? i van dir "Mira, fotem-li Festes de Tardor i *sanseacabó*".

Doncs per aclarir els meus dubtes, jo ho he estudiat i la cosa arrenca de les festes en honor de la Mare de Déu de l'Acadèmia.

Això de l'Acadèmia, però, tampoc no ho acabava d'entendre. Era pel nom del carrer? O era perquè hi havia una acadèmia?. Seria una acadèmia d'idiomes?. M'estic tornant a embolicar... Perdo l'enfocament del discurs.

La cosa és que la Mare de Déu de l'Acadèmia, al 1865, va salvar la ciutat d'una epidèmia de còlera. Van decidir fer-li una estàtua que, en un principi, havia de ser de marbre i que va acabar sent d'imitació: de fusta de til·ler. Estem parlant de les típiques retallades pressupostàries del 1865. La van nomenar patrona de Lleida a "perpetuïtat" el 5 de gener del 1946, dia en què, per cert, el rei Gaspar devia ser en aquest balcó menjant-se els mocs darrera els seus altres dos col·legues. Ara que al 46, poca cosa hi devia haver per repartir als nens. I, si traiem la calculadora, aquesta "perpetuïtat" és de 65 anys. L'edat de jubilació de l'era pre-Zapatero.

I ara, després de tanta introducció, arriba el moment en què, al pregoner, li toca enfilar la línia del seu pregó.

D'una banda, definir el to. Per si no ho heu notat, el meu to pretén ser irònic. Humorístic. No faig conya. No és tant fàcil que la gent endevini el teu to quan no ets famós. Posaré exemples.

Vas i dius:

- Això de la crisi, quatre dies i ja està.

I, si ets l'Andreu Buenafuente, la gent riu.

- Ha, ha, quina conya que té aquest paio!

Però si, en canvi, ets Rodríguez Zapatero, i dius:

- *Esto de la crisis, cuatro días y ya está.*

La gent, en canvi... bé, potser Zapatero NO seria un bon exemple.

En busco un altre: Dominique Strauss-Kahn, el rei del creixement brut... Potser Strauss-Kahn TAMPOC és un bon exemple. Deixem-ho. Ja sabeu de què parlo.

D'altra banda, la meua línia de pregó necessita poder facilitar un titular als diaris de l'endemà o a la crònica que en fan les ràdios. Bé, el Segre ja sé quin titular posarà: "l'excap de fotografia de Segre recorda el seu temps al diari, en el pregó de les Festes de Tardor".

Però un bon periodista ha de poder dir de què ha anat tot això. Per exemple, els casos que dèiem abans: "La Laia Farré a Gràcia..." Carai, potser aquest TAMPOC no seria el millor exemple. Però aquest altre sí: "Núria Feliu recorda el seu Sants". O aquest altre: "Joaquim Maria Puyal fa, durant dues hores, un pregó que no entén ningú". O: "Guardiola diu al Parlament que els catalans som l'hòstia".

Així doncs, de què va aquest pregó?

Tinc un amic, guionista, a qui vaig demanar ajut:

- De què parlo, Guillem?

- Demana la independència.

- Mande?

- Des de fa un any, tothom que fa un pregó l'acaba demanant, més o menys, la independència. Està de moda, dones un bon titular als diaris; la gent, que van com una moto, t'aplaudixen com bojos i pots acabar sortint a les tertúlies d'Interconomia o que et faci un tercer grau el Manel Fuentes a Catalunya Ràdio.

- Una perspectiva guapa, -vaig pensar-.

A més, tampoc no sóc aquí per posar-li les coses difícils a l'Àngel Ros, ara mateix. Vull dir que ja té la troca prou embolicada amb la successió al PSC, barallant-se amb altres alcaldes que, aquests sí que porten pregoners chachi-pirulis a les seues festes majors, que poden fardar de noms coneguts que els fan un discursset a mida. Me'ls imagino pactant llistes de consens -amb el Miquel Iceta a totes- i dient-li:

- Què tal, Angelet, aquell paio que et va proclamar la independència al balcó de la Paeria? Carles No-sé-què? Jo sí que vaig portar un bon pregoner a Terrassa, aquest any: un cuiner!

O, "quan jo era l'alcalde de Vilanova i la Geltrú...".

Així que, si no us sap greu, deixeu que, des d'aquest balcó, reivindiqui el paper dels Gaspar, dels que "fem bulto", dels que ensenyem les nostres fotos amb un famós al costat i finalment, després d'una bona estona, et diuen:

- Ui! Si ets tu?! Què hi feies, aquí?

Així que ja tenim titular: "Carles Gené,..".

- No, no, no. No posis Carles Gené, que ningú no sabrà de qui parles. Posa: "El pregoner de les Festes de Tardor reivindica el paper dels mediocres"... com ell.

Home, podrien haver posat "reivindica el paper dels modestos", no?

Si jo fos famós, us explicaria coses de la meua vida que, segur, us interessarien.

Com ara...

- Estava jo discutint amb un urbano a General Mola, quan es deia General Mola... o, un dia, a la Fira, vam prendre tots els fulletons del Pasquali, quin tip de riure!

Tot això, si ho diu el Pedro Piqueras, mola. Home, el Pedro Piqueras parlaria de lucha a muerte con un urbano o d'aterrador robo a los motocultores leridanos i posaria veu del Jefe Bigun d'Sprinsfield.

En canvi, jo no tinc recursos en la meua vida que us puguin semblar interessants. Tots ens hem discutit amb un urbano i tots hem robat els fulletons del Pasquali.

Que aixequi la mà qui no ho hagi fet mai!

Ho veus?

La gent em pregunta:

- Així, tu treballes a la tele? On surts?

- Jo no surto.

- Ah! ets d'aquells de detrás de la cámara i posen les cometes amb les mans.

- Sí.

Resposta:

- Mmm...

Silenci incòmode. Ningú no en vol saber res més, de la meua vida. És igual que siguis administratiu, guionista, director de fotografia o auxiliar de producció. Ets dels de - cometes- *detrás de la cámara* -tancar cometes-.

Mireu. La meua productora està rodant, ara, una sèrie per a TV3 que passa al Pallars i que es diu Gran Nord. Va d'una mosca d'esquadra que la castiguen enviant-la al Pirineu. A l'hotel Pessets de Sort, sopem cada nit, mínim, cinquanta persones dels de *detrás de la cámara*.

Perquè la sèrie sigui més versemblant, els actors que representa que són pallaresos parlen català nordoccidental que es diferencia de l'occidental que parlem a Lleida-city perquè... perquè... és del nord. Per fer-ho seriós, hem muntat un grup de treball amb la Universitat de Lleida que s'ha petat el cervell per establir un nordoccidental estàndard amb preguntes tant importants com:

- Diem trumfes o patates? Diem bajoques o mongetes? "La Bruixa d'Or", és un topònim pallarès?

Doncs hi ha una lingüista, la Noèlia, que s'escarrassa perquè els actors diguin *xic* en comptes de *petit*, que repassa els accents amb ells, que els fa una espècie de traducció fonètica i que torna a repassar un cop i un altre l'accent. El que en termes tècnics de televisió se'n diria una "pesada". Però sense la seua constància faríem un català a) ridícul o b) descafeïnat.

A la sèrie tenim, també, el director, el Jesús, que mima els actors i que cada cop que comença una escena, abans del clàssic "acció!" del cinema diu a tot l'equip "sort!" i que, quan acaben, crida "bruuuutal!!" i afegeix "però... ho tornem a repetir!".

I un director de fotografia, el Xavier, que fa que els actors surtin guapos com ells sols.

Doncs, bé, el Xavier, el Jesús i la Noèlia són dels de *detrás de la cámara*.

He de dir que també ens diuen allò de:

- Diuen que res no sortiria sense vosaltres. Però, saps què? jo, em vull fer la foto amb l'artista.

Amèn.

Perquè veieu què és ser un outsider: Fa uns anys, al meu barri, aquí a Lleida, també em van fer pregoner. Vaig començar el pregó demanant que a qui se li havia acudit posar dos sentits de circulació a Príncep de Viana. Després, vaig parlar de la meua infància, de la fàbrica de xocolata del meu pare i el meu tiet... res, nostàlgia. Però el meu missatge era clar: per què no torneu a posar l'aparcament de davant de casa de la meua mare?. Em van fer cas?

En canvi, si jo hagués estat la MariPau, ara tindria pàrquing. És el que té la meua condició.

Però, si al Facebook, no arribo ni als 500 amics! Sóc un autèntic empestat, un mindundi.

I, ara, anem per la feina que m'han encomanat. Com que sóc el pregoner, deixeu-me fer un repàs a les activitats de les Festes de Tardor. Tres coses importants:

- a) Veig que els músics repeteixen perquè a les Festes de maig va ploure. Que no us torni a ploure. Sinó, el proper Sant Anastasi, tornareu a tenir, per tercer cop, els mateixos músics i ja no estaran de moda.
- b) Que al vermut de 3 euros exigiu que hi hagi, com a mínim, "berberetxos". Tres euros són, recordem-ho, 500 pessetes. No ens poden donar un garrafa amb sifó i quatre olives per aquest preu.
- c) No són al programa (o no ho he sabut veure), però són amics meus i, per un cop que tinc públic, ho dic: aneu a veure les exposicions de la Rosa Siré i del Talamonte a l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

I, a més, vull donar les gràcies a la Paeria per dos motius.

El primer, perquè gràcies a haver de venir a fer el pregó, m'he lliurat d'una colonoscòpia que tenia programada per avui. Ja sabeu, allò que et posen una sonda pel... deixem-ho estar o em posaré en un fangar com el Guardiola. Gràcies, senyor alcalde. Ja se que hi hauré d'anar un altre dia, però qui dia passa...

El segon motiu és que penséssiu en mi com a pregoner. El que més vol una persona humana és triomfar a casa. Com Messi amb la selecció argentina. Però ell no ho ha fet i jo, en canvi, sí.

Ja només em queda oferir-me com a -podeu tapar les orelles als nens?- Gaspar, per si us falla el titular. I dir el que, pel contracte de pregoner, se m'exigeix: Visca la Festa Major!

I visca Lleida!

Lleidatans, bona tarda. Em dic Carles Gené, vaig néixer a Lleida el 1956 a la clínica l'Aliança. Vaig anar als Maristes, sóc periodista, visc a Barcelona, estic casat i tinc dos fills.

Començo així perquè, quan es tria un pregoner, es busca algú conegut per atreure la gent i els mitjans de comunicació. I jo, per a la majoria de vosaltres -excepte les meues tietes, que deuen ser per aquí a la plaça-, sóc un desconegut. El que en termes de crisi s'anomenaria un pregoner *low-cost*.

Poso exemples.

Enguany, a la Laia Farré, la de la Fòrmula 1 de TV3, la van cridar a la festa Major de Gràcia. La Núria Feliu ho va fer a Sants, el Joaquim Maria Puyal a la Mercè i, al Parlament, perquè algú els fes cas, li van donar nosé que al Pep Guardiola perquè els fes un discurs i així, la cambra catalana podria sortir als diaris per alguna cosa, diguem-ne, xula.

Per això, quan em van trucar de la Paeria:

- Li passo el senyor Àngel Ros, que vol parlar amb vostè.
- Carles, com estàs? voldríem que fessis de pregoner a les Festes de Tardor de Lleida.

Jo vaig contestar:

- Alcalde, molt agraït, però la teua secre t'ha passat un Carles equivocat. Sóc el Carles Gené... deus voler telefonar a un altre Carles...

Suposo que l'alcalde es va veure entrampat i, per no quedar malament, va dir:

- No, no, volem que siguis el proper pregoner. Les Festes de Tardor tenen un pregó amb un toc més... cultural!

Quan vaig sentir allò de "cultural" ho vaig veure més clar encara. Segur que s'havien equivocat en la trucada.

- Escolta, Àngel, vols que et busqui un pregoner amb cara i ulls? Mira, conec actors, presentadors, meteoròlegs, gent important. Vols que li pregunti a la Mònica Terribas... o a l'Elsa Anka?

Però l'home estava accelerat i, com que és dels de decisions fermes em va dir que era a mi i només a mi a qui volien, i que ja ho havien mig decidit al març.

Al març, tu!

El que passa és que, al final, t'ho diuen tant que t'ho creus i, a més, confesso que, des de petit, que volia sortir per aquest balcó de la Paeria.

Però hi volia sortir per fer de Rei Mag

Encara que fos de Gaspar.

A la meua infància, pels que no ho sàpiguin, com que a Lleida érem menys gent, els Reis (més ben dit, els Reixos) sortien aquí. El Melcior feia el discurs, el rei Negre era el rei del Mambo, i el Gaspar, el Gaspar... doncs portava encens que, comparat amb l'or i la mirra dels altres dos... Si fins i tot el Camarlenc (que en díem Gran Chambelán) era molt més popular!

I això és el que jo sóc, en el millor dels casos: un rei Gaspar, el Ken de la Barbie, el Donatello de les Tortugues Ninja. Enfi, dos punts: el pregoner suplent de la segona festa major de Lleida, perquè la primera, no ens enganyem, és al maig, per Sant Anastasi, i allí, els pregoners, són gent amb substància, personatges de *prime time*.

I, ara que en parlem... Al maig, tothom sap que la festa és en honor de Sant Anastasi - que és el patró dels caragols i l'all-i-oli- però i, ara, què celebrem? Perquè de petit, no ho tenia clar, jo. Per qui es feia la festa? Per la Verge de l'Acadèmia? Per Sant Miquel?. I per acabar-ho de fer més complicat, amb variants: Verge Blanca o Verge de l'Acadèmia?. I posats a dir, Sant Miquel o cervesa Sant Miquel? Aquelles *birres* als Campos, la principal atracció de la meua adolescència, i aquell estand de fusta, el mateix cada any.

Als primers anys de la democràcia, els de l'Ajuntament també es devien fer les mateixes preguntes: Blanca? Acadèmia? Sant Miquel? *Birra*? i van dir "Mira, fotem-li Festes de Tardor i *sanseacabó*".

Doncs per aclarir els meus dubtes, jo ho he estudiat i la cosa arrenca de les festes en honor de la Mare de Déu de l'Acadèmia.

Això de l'Acadèmia, però, tampoc no ho acabava d'entendre. Era pel nom del carrer? O era perquè hi havia una acadèmia?. Seria una acadèmia d'idiomes?. M'estic tornant a embolicar... Perdo l'enfocament del discurs.

La cosa és que la Mare de Déu de l'Acadèmia, al 1865, va salvar la ciutat d'una epidèmia de còlera. Van decidir fer-li una estàtua que, en un principi, havia de ser de marbre i que va acabar sent d'imitació: de fusta de til·ler. Estem parlant de les típiques retallades pressupostàries del 1865. La van nomenar patrona de Lleida a "perpetuïtat" el 5 de gener del 1946, dia en què, per cert, el rei Gaspar devia ser en aquest balcó menjant-se els mocs darrera els seus altres dos col·legues. Ara que al 46, poca cosa hi devia haver per repartir als nens. I, si traiem la calculadora, aquesta "perpetuïtat" és de 65 anys. L'edat de jubilació de l'era pre-Zapatero.

I ara, després de tanta introducció, arriba el moment en què, al pregoner, li toca enfilar la línia del seu pregó.

D'una banda, definir el to. Per si no ho heu notat, el meu to pretén ser irònic. Humorístic. No faig conya. No és tant fàcil que la gent endevini el teu to quan no ets famós. Posaré exemples.

Vas i dius:

- Això de la crisi, quatre dies i ja està.

I, si ets l'Andreu Buenafuente, la gent riu.



- Ha, ha, quina conya que té aquest paio!

Però si, en canvi, ets Rodríguez Zapatero, i dius:

- *Esto de la crisis, cuatro días y ya está.*

La gent, en canvi... bé, potser Zapatero NO seria un bon exemple.

En busco un altre: Dominique Strauss-Kahn, el rei del creixement brut... Potser Strauss-Kahn TAMPOC és un bon exemple. Deixem-ho. Ja sabeu de què parlo.

D'altra banda, la meua línia de pregó necessita poder facilitar un titular als diaris de l'endemà o a la crònica que en fan les ràdios. Bé, el Segre ja sé quin titular posarà: "l'excap de fotografia de Segre recorda el seu temps al diari, en el pregó de les Festes de Tardor".

Però un bon periodista ha de poder dir de què ha anat tot això. Per exemple, els casos que dèiem abans: "La Laia Farré a Gràcia..." Carai, potser aquest TAMPOC no seria el millor exemple. Però aquest altre sí: "Núria Feliu recorda el seu Sants". O aquest altre: "Joaquim Maria Puyal fa, durant dues hores, un pregó que no entén ningú". O: "Guardiola diu al Parlament que els catalans som l'hòstia".

Així doncs, de què va aquest pregó?

Tinc un amic, guionista, a qui vaig demanar ajut:

- De què parlo, Guillem?

- Demana la independència.

- Mande?

- Des de fa un any, tothom que fa un pregó l'acaba demanant, més o menys, la independència. Està de moda, dones un bon titular als diaris; la gent, que van com una moto, t'aplaudixen com bojos i pots acabar sortint a les tertúlies d'Interconomia o que et faci un tercer grau el Manel Fuentes a Catalunya Ràdio.

- Una perspectiva guapa, -vaig pensar-.

A més, tampoc no sóc aquí per posar-li les coses difícils a l'Àngel Ros, ara mateix. Vull dir que ja té la troca prou embolicada amb la successió al PSC, barallant-se amb altres alcaldes que, aquests sí que porten pregoners chachi-pirulis a les seues festes majors, que poden fardar de noms coneguts que els fan un discursset a mida. Me'ls imagino pactant llistes de consens -amb el Miquel Iceta a totes- i dient-li:

- Què tal, Angelet, aquell paio que et va proclamar la independència al balcó de la Paeria? Carles No-sé-què? Jo sí que vaig portar un bon pregoner a Terrassa, aquest any: un cuiner!

O, "quan jo era l'alcalde de Vilanova i la Geltrú...".

Així que, si no us sap greu, deixeu que, des d'aquest balcó, reivindiqui el paper dels Gaspar, dels que "fem bulto", dels que ensenyem les nostres fotos amb un famós al costat i finalment, després d'una bona estona, et diuen:

- Ui! Si ets tu?! Què hi feies, aquí?

Així que ja tenim titular: "Carles Gené,..".

- No, no, no. No posis Carles Gené, que ningú no sabrà de qui parles. Posa: "El pregoner de les Festes de Tardor reivindica el paper dels mediocres"... com ell.

Home, podrien haver posat "reivindica el paper dels modestos", no?

Si jo fos famós, us explicaria coses de la meua vida que, segur, us interessarien.

Com ara...

- Estava jo discutint amb un urbano a General Mola, quan es deia General Mola... o, un dia, a la Fira, vam prendre tots els fulletons del Pasquali, quin tip de riure!

Tot això, si ho diu el Pedro Piqueras, mola. Home, el Pedro Piqueras parlaria de lucha a muerte con un urbano o d'aterrador robo a los motocultores leridanos i posaria veu del Jefe Bigun d'Sprinsfield.

En canvi, jo no tinc recursos en la meua vida que us puguin semblar interessants. Tots ens hem discutit amb un urbano i tots hem robat els fulletons del Pasquali.

Que aixequi la mà qui no ho hagi fet mai!

Ho veus?

La gent em pregunta:

- Així, tu treballes a la tele? On surts?

- Jo no surto.

- Ah! ets d'aquells de detrás de la cámara i posen les cometes amb les mans.

- Sí.

Resposta:

- Mmm...

Silenci incòmode. Ningú no en vol saber res més, de la meua vida. És igual que siguis administratiu, guionista, director de fotografia o auxiliar de producció. Ets dels de - cometes- *detrás de la cámara* -tancar cometes-.

Mireu. La meua productora està rodant, ara, una sèrie per a TV3 que passa al Pallars i que es diu Gran Nord. Va d'una mosca d'esquadra que la castiguen enviant-la al Pirineu. A l'hotel Pessets de Sort, sopem cada nit, mínim, cinquanta persones dels de *detrás de la cámara*.

Perquè la sèrie sigui més versemblant, els actors que representa que són pallaresos parlen català nordoccidental que es diferencia de l'occidental que parlem a Lleida-city perquè... perquè... és del nord. Per fer-ho seriós, hem muntat un grup de treball amb la Universitat de Lleida que s'ha petat el cervell per establir un nordoccidental estàndard amb preguntes tant importants com:

- Diem trumfes o patates? Diem bajoques o mongetes? "La Bruixa d'Or", és un topònim pallarès?

Doncs hi ha una lingüista, la Noèlia, que s'escarrassa perquè els actors diguin *xic* en comptes de *petit*, que repassa els accents amb ells, que els fa una espècie de traducció fonètica i que torna a repassar un cop i un altre l'accent. El que en termes tècnics de televisió se'n diria una "pesada". Però sense la seua constància faríem un català a) ridícul o b) descafeïnat.

A la sèrie tenim, també, el director, el Jesús, que mima els actors i que cada cop que comença una escena, abans del clàssic "acció!" del cinema diu a tot l'equip "sort!" i que, quan acaben, crida "bruuuutal!!" i afegeix "però... ho tornem a repetir!".

I un director de fotografia, el Xavier, que fa que els actors surtin guapos com ells sols.

Doncs, bé, el Xavier, el Jesús i la Noèlia són dels de *detrás de la cámara*.

He de dir que també ens diuen allò de:

- Diuen que res no sortiria sense vosaltres. Però, saps què? jo, em vull fer la foto amb l'artista.

Amèn.

Perquè veieu què és ser un outsider: Fa uns anys, al meu barri, aquí a Lleida, també em van fer pregoner. Vaig començar el pregó demanant que a qui se li havia acudit posar dos sentits de circulació a Príncep de Viana. Després, vaig parlar de la meua infància, de la fàbrica de xocolata del meu pare i el meu tiet... res, nostàlgia. Però el meu missatge era clar: per què no torneu a posar l'aparcament de davant de casa de la meua mare?. Em van fer cas?

En canvi, si jo hagués estat la MariPau, ara tindria pàrquing. És el que té la meua condició.

Però, si al Facebook, no arribo ni als 500 amics! Sóc un autèntic empestat, un mindundi.

I, ara, anem per la feina que m'han encomanat. Com que sóc el pregoner, deixeu-me fer un repàs a les activitats de les Festes de Tardor. Tres coses importants:

- a) Veig que els músics repeteixen perquè a les Festes de maig va ploure. Que no us torni a ploure. Sinó, el proper Sant Anastasi, tornareu a tenir, per tercer cop, els mateixos músics i ja no estaran de moda.
- b) Que al vermut de 3 euros exigiu que hi hagi, com a mínim, "berberetxos". Tres euros són, recordem-ho, 500 pessetes. No ens poden donar un garrafa amb sifó i quatre olives per aquest preu.
- c) No són al programa (o no ho he sabut veure), però són amics meus i, per un cop que tinc públic, ho dic: aneu a veure les exposicions de la Rosa Siré i del Talamonte a l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

I, a més, vull donar les gràcies a la Paeria per dos motius.

El primer, perquè gràcies a haver de venir a fer el pregó, m'he lliurat d'una colonoscòpia que tenia programada per avui. Ja sabeu, allò que et posen una sonda pel... deixem-ho estar o em posaré en un fangar com el Guardiola. Gràcies, senyor alcalde. Ja se que hi hauré d'anar un altre dia, però qui dia passa...

El segon motiu és que penséssiu en mi com a pregoner. El que més vol una persona humana és triomfar a casa. Com Messi amb la selecció argentina. Però ell no ho ha fet i jo, en canvi, sí.

Ja només em queda oferir-me com a -podeu tapar les orelles als nens?- Gaspar, per si us falla el titular. I dir el que, pel contracte de pregoner, se m'exigeix: Visca la Festa Major!

I visca Lleida!

Lleidatans, bona tarda. Em dic Carles Gené, vaig néixer a Lleida el 1956 a la clínica l'Aliança. Vaig anar als Maristes, sóc periodista, visc a Barcelona, estic casat i tinc dos fills.

Començo així perquè, quan es tria un pregoner, es busca algú conegut per atreure la gent i els mitjans de comunicació. I jo, per a la majoria de vosaltres -excepte les meues tietes, que deuen ser per aquí a la plaça-, sóc un desconegut. El que en termes de crisi s'anomenaria un pregoner *low-cost*.

Poso exemples.

Enguany, a la Laia Farré, la de la Fòrmula 1 de TV3, la van cridar a la festa Major de Gràcia. La Núria Feliu ho va fer a Sants, el Joaquim Maria Puyal a la Mercè i, al Parlament, perquè algú els fes cas, li van donar noséquè al Pep Guardiola perquè els fes un discurs i així, la cambra catalana podria sortir als diaris per alguna cosa, diguem-ne, xula.

Per això, quan em van trucar de la Paeria:

- Li passo el senyor Àngel Ros, que vol parlar amb vostè.
- Carles, com estàs? voldríem que fessis de pregoner a les Festes de Tardor de Lleida.

Jo vaig contestar:

- Alcalde, molt agraït, però la teua secre t'ha passat un Carles equivocat. Sóc el Carles Gené... deus voler telefonar a un altre Carles...

Suposo que l'alcalde es va veure entrampat i, per no quedar malament, va dir:

- No, no, volem que siguis el proper pregoner. Les Festes de Tardor tenen un pregó amb un toc més... cultural!

Quan vaig sentir allò de "cultural" ho vaig veure més clar encara. Segur que s'havien equivocat en la trucada.

- Escolta, Àngel, vols que et busqui un pregoner amb cara i ulls? Mira, conec actors, presentadors, meteoròlegs, gent important. Vols que li pregunti a la Mònica Terribas... o a l'Elsa Anka?

Però l'home estava accelerat i, com que és dels de decisions fermes em va dir que era a mi i només a mi a qui volien, i que ja ho havien mig decidit al març.

Al març, tu!

El que passa és que, al final, t'ho diuen tant que t'ho creus i, a més, confesso que, des de petit, que volia sortir per aquest balcó de la Paeria.

Però hi volia sortir per fer de Rei Mag

Encara que fos de Gaspar.

A la meua infància, pels que no ho sàpiguin, com que a Lleida érem menys gent, els Reis (més ben dit, els Reixos) sortien aquí. El Melcior feia el discurs, el rei Negre era el rei del Mambo, i el Gaspar, el Gaspar... doncs portava encens que, comparat amb l'or i la mirra dels altres dos... Si fins i tot el Camarlenc (que en díem Gran Chambelán) era molt més popular!

I això és el que jo sóc, en el millor dels casos: un rei Gaspar, el Ken de la Barbie, el Donatello de les Tortugues Ninja. Enfi, dos punts: el pregoner suplent de la segona festa major de Lleida, perquè la primera, no ens enganyem, és al maig, per Sant Anastasi, i allí, els pregoners, són gent amb substància, personatges de *prime time*.

I, ara que en parlem... Al maig, tothom sap que la festa és en honor de Sant Anastasi - que és el patró dels caragols i l'all-i-oli- però i, ara, què celebrem? Perquè de petit, no ho tenia clar, jo. Per qui es feia la festa? Per la Verge de l'Acadèmia? Per Sant Miquel?. I per acabar-ho de fer més complicat, amb variants: Verge Blanca o Verge de l'Acadèmia?. I posats a dir, Sant Miquel o cervesa Sant Miquel? Aquelles *birres* als Campos, la principal atracció de la meua adolescència, i aquell estand de fusta, el mateix cada any.

Als primers anys de la democràcia, els de l'Ajuntament també es devien fer les mateixes preguntes: Blanca? Acadèmia? Sant Miquel? *Birra*? i van dir "Mira, fotem-li Festes de Tardor i *sanseacabó*".

Doncs per aclarir els meus dubtes, jo ho he estudiat i la cosa arrenca de les festes en honor de la Mare de Déu de l'Acadèmia.

Això de l'Acadèmia, però, tampoc no ho acabava d'entendre. Era pel nom del carrer? O era perquè hi havia una acadèmia?. Seria una acadèmia d'idiomes?. M'estic tornant a embolicar... Perdo l'enfocament del discurs.

La cosa és que la Mare de Déu de l'Acadèmia, al 1865, va salvar la ciutat d'una epidèmia de còlera. Van decidir fer-li una estàtua que, en un principi, havia de ser de marbre i que va acabar sent d'imitació: de fusta de til·ler. Estem parlant de les típiques retallades pressupostàries del 1865. La van nomenar patrona de Lleida a "perpetuïtat" el 5 de gener del 1946, dia en què, per cert, el rei Gaspar devia ser en aquest balcó menjant-se els mocs darrera els seus altres dos col·legues. Ara que al 46, poca cosa hi devia haver per repartir als nens. I, si traiem la calculadora, aquesta "perpetuïtat" és de 65 anys. L'edat de jubilació de l'era pre-Zapatero.

I ara, després de tanta introducció, arriba el moment en què, al pregoner, li toca enfilar la línia del seu pregó.

D'una banda, definir el to. Per si no ho heu notat, el meu to pretén ser irònic. Humorístic. No faig conya. No és tant fàcil que la gent endevini el teu to quan no ets famós. Posaré exemples.

Vas i dius:

- Això de la crisi, quatre dies i ja està.

I, si ets l'Andreu Buenafuente, la gent riu.

- Ha, ha, quina conya que té aquest paio!

Però si, en canvi, ets Rodríguez Zapatero, i dius:

- *Esto de la crisis, cuatro días y ya está.*

La gent, en canvi... bé, potser Zapatero NO seria un bon exemple.

En busco un altre: Dominique Strauss-Kahn, el rei del creixement brut... Potser Strauss-Kahn TAMPOC és un bon exemple. Deixem-ho. Ja sabeu de què parlo.

D'altra banda, la meua línia de pregó necessita poder facilitar un titular als diaris de l'endemà o a la crònica que en fan les ràdios. Bé, el Segre ja sé quin titular posarà: "l'excap de fotografia de Segre recorda el seu temps al diari, en el pregó de les Festes de Tardor".

Però un bon periodista ha de poder dir de què ha anat tot això. Per exemple, els casos que dèiem abans: "La Laia Farré a Gràcia..." Carai, potser aquest TAMPOC no seria el millor exemple. Però aquest altre sí: "Núria Feliu recorda el seu Sants". O aquest altre: "Joaquim Maria Puyal fa, durant dues hores, un pregó que no entén ningú". O: "Guardiola diu al Parlament que els catalans som l'hòstia".

Així doncs, de què va aquest pregó?

Tinc un amic, guionista, a qui vaig demanar ajut:

- De què parlo, Guillem?

- Demana la independència.

- Mande?

- Des de fa un any, tothom que fa un pregó l'acaba demanant, més o menys, la independència. Està de moda, dones un bon titular als diaris; la gent, que van com una moto, t'aplauedixen com bojós i pots acabar sortint a les tertúlies d'Interconomia o que et faci un tercer grau el Manel Fuentes a Catalunya Ràdio.

- Una perspectiva guapa, -vaig pensar-.

A més, tampoc no sóc aquí per posar-li les coses difícils a l'Àngel Ros, ara mateix. Vull dir que ja té la troca prou embolicada amb la successió al PSC, barallant-se amb altres alcaldes que, aquests sí que porten pregoners chachi-pirulis a les seues festes majors, que poden fardar de noms coneguts que els fan un discursset a mida. Me'ls imagino pactant llistes de consens -amb el Miquel Iceta a totes- i dient-li:

- Què tal, Angelet, aquell paio que et va proclamar la independència al balcó de la Paeria? Carles No-sé-què? Jo sí que vaig portar un bon pregoner a Terrassa, aquest any: un cuiner!

O, "quan jo era l'alcalde de Vilanova i la Geltrú...".

Així que, si no us sap greu, deixeu que, des d'aquest balcó, reivindiqui el paper dels Gaspar, dels que "fem bulto", dels que ensenyem les nostres fotos amb un famós al costat i finalment, després d'una bona estona, et diuen:

- Ui! Si ets tu?! Què hi feies, aquí?

Així que ja tenim titular: "Carles Gené,..".

- No, no, no. No posis Carles Gené, que ningú no sabrà de qui parles. Posa: "El pregoner de les Festes de Tardor reivindica el paper dels mediocres"... com ell.

Home, podrien haver posat "reivindica el paper dels modestos", no?

Si jo fos famós, us explicaria coses de la meua vida que, segur, us interessarien.

Com ara...

- Estava jo discutint amb un urbano a General Mola, quan es deia General Mola... o, un dia, a la Fira, vam prendre tots els fulletons del Pasquali, quin tip de riure!

Tot això, si ho diu el Pedro Piqueras, mola. Home, el Pedro Piqueras parlaria de lucha a muerte con un urbano o d'aterrador robo a los motocultores leridanos i posaria veu del Jefe Bigun d'Sprinsfield.

En canvi, jo no tinc recursos en la meua vida que us puguin semblar interessants. Tots ens hem discutit amb un urbano i tots hem robat els fulletons del Pasquali.

Que aixequi la mà qui no ho hagi fet mai!

Ho veus?

La gent em pregunta:

- Així, tu treballes a la tele? On surts?

- Jo no surto.

- Ah! ets d'aquells de detrás de la cámara i posen les cometes amb les mans.

- Sí.

Resposta:

- Mmm...

Silenci incòmode. Ningú no en vol saber res més, de la meua vida. És igual que siguis administratiu, guionista, director de fotografia o auxiliar de producció. Ets dels de -cometes- *detrás de la cámara* -tancar cometes-.

Mireu. La meua productora està rodant, ara, una sèrie per a TV3 que passa al Pallars i que es diu Gran Nord. Va d'una mosca d'esquadra que la castiguen enviant-la al Pirineu. A l'hotel Pessets de Sort, sopem cada nit, mínim, cinquanta persones dels de *detrás de la cámara*.

Perquè la sèrie sigui més versemblant, els actors que representa que són pallaresos parlen català nordoccidental que es diferencia de l'occidental que parlem a Lleida-city perquè... perquè... és del nord. Per fer-ho seriós, hem muntat un grup de treball amb la Universitat de Lleida que s'ha petat el cervell per establir un nordoccidental estàndard amb preguntes tant importants com:

- Diem trumfes o patates? Diem bajoques o mongetes? "La Bruixa d'Or", és un topònim pallarès?



Doncs hi ha una lingüista, la Noèlia, que s'escarrassa perquè els actors diguin *xic* en comptes de *petit*, que repassa els accents amb ells, que els fa una espècie de traducció fonètica i que torna a repassar un cop i un altre l'accent. El que en termes tècnics de televisió se'n diria una "pesada". Però sense la seua constància faríem un català a) ridícul o b) descafeïnat.

A la sèrie tenim, també, el director, el Jesús, que mima els actors i que cada cop que comença una escena, abans del clàssic "acció!" del cinema diu a tot l'equip "sort!" i que, quan acaben, crida "bruuuutal!!" i afegeix "però... ho tornem a repetir!".

I un director de fotografia, el Xavier, que fa que els actors surtin guapos com ells sols.

Doncs, bé, el Xavier, el Jesús i la Noèlia són dels de *detrás de la cámara*.

He de dir que també ens diuen allò de:

- Diuen que res no sortiria sense vosaltres. Però, saps què? jo, em vull fer la foto amb l'artista.

Amèn.

Perquè veieu què és ser un outsider: Fa uns anys, al meu barri, aquí a Lleida, també em van fer pregoner. Vaig començar el pregó demanant que a qui se li havia acudit posar dos sentits de circulació a Príncep de Viana. Després, vaig parlar de la meua infància, de la fàbrica de xocolata del meu pare i el meu tiet... res, nostàlgia. Però el meu missatge era clar: per què no torneu a posar l'aparcament de davant de casa de la meua mare?. Em van fer cas?

En canvi, si jo hagués estat la MariPau, ara tindria pàrquing. És el que té la meua condició.

Però, si al Facebook, no arribo ni als 500 amics! Sóc un autèntic empestat, un mindundi.

I, ara, anem per la feina que m'han encomanat. Com que sóc el pregoner, deixeu-me fer un repàs a les activitats de les Festes de Tardor. Tres coses importants:

- a) Veig que els músics repeteixen perquè a les Festes de maig va ploure. Que no us torni a ploure. Sinó, el proper Sant Anastasi, tornareu a tenir, per tercer cop, els mateixos músics i ja no estaran de moda.
- b) Que al vermut de 3 euros exigiu que hi hagi, com a mínim, "berberetxos". Tres euros són, recordem-ho, 500 pessetes. No ens poden donar un garrafa amb sifó i quatre olives per aquest preu.
- c) No són al programa (o no ho he sabut veure), però són amics meus i, per un cop que tinc públic, ho dic: aneu a veure les exposicions de la Rosa Siré i del Talamonte a l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

I, a més, vull donar les gràcies a la Paeria per dos motius.

El primer, perquè gràcies a haver de venir a fer el pregó, m'he lliurat d'una colonoscòpia que tenia programada per avui. Ja sabeu, allò que et posen una sonda pel... deixem-ho estar o em posaré en un fangar com el Guardiola. Gràcies, senyor alcalde. Ja se que hi hauré d'anar un altre dia, però qui dia passa...

El segon motiu és que penséssiu en mi com a pregoner. El que més vol una persona humana és triomfar a casa. Com Messi amb la selecció argentina. Però ell no ho ha fet i jo, en canvi, sí.

Ja només em queda oferir-me com a -podeu tapar les orelles als nens?- Gaspar, per si us falla el titular. I dir el que, pel contracte de pregoner, se m'exigeix: Visca la Festa Major!

I visca Lleida!

Lleidatans, bona tarda. Em dic Carles Gené, vaig néixer a Lleida el 1956 a la clínica l'Aliança. Vaig anar als Maristes, sóc periodista, visc a Barcelona, estic casat i tinc dos fills.

Començo així perquè, quan es tria un pregoner, es busca algú conegut per atreure la gent i els mitjans de comunicació. I jo, per a la majoria de vosaltres -excepte les meues tietes, que deuen ser per aquí a la plaça-, sóc un desconegut. El que en termes de crisi s'anomenaria un pregoner *low-cost*.

Poso exemples.

Enguany, a la Laia Farré, la de la Fòrmula 1 de TV3, la van cridar a la festa Major de Gràcia. La Núria Feliu ho va fer a Sants, el Joaquim Maria Puyal a la Mercè i, al Parlament, perquè algú els fes cas, li van donar noséquè al Pep Guardiola perquè els fes un discurs i així, la cambra catalana podria sortir als diaris per alguna cosa, diguem-ne, xula.

Per això, quan em van trucar de la Paeria:

- Li passo el senyor Àngel Ros, que vol parlar amb vostè.
- Carles, com estàs? voldríem que fessis de pregoner a les Festes de Tardor de Lleida.

Jo vaig contestar:

- Alcalde, molt agraït, però la teua secre t'ha passat un Carles equivocat. Sóc el Carles Gené... deus voler telefonar a un altre Carles...

Suposo que l'alcalde es va veure entrampat i, per no quedar malament, va dir:

- No, no, volem que siguis el proper pregoner. Les Festes de Tardor tenen un pregó amb un toc més... cultural!

Quan vaig sentir allò de "cultural" ho vaig veure més clar encara. Segur que s'havien equivocat en la trucada.

- Escolta, Àngel, vols que et busqui un pregoner amb cara i ulls? Mira, conec actors, presentadors, meteoròlegs, gent important. Vols que li pregunti a la Mònica Terribas... o a l'Elsa Anka?

Però l'home estava accelerat i, com que és dels de decisions fermes em va dir que era a mi i només a mi a qui volien, i que ja ho havien mig decidit al març.

Al març, tu!

El que passa és que, al final, t'ho diuen tant que t'ho creus i, a més, confesso que, des de petit, que volia sortir per aquest balcó de la Paeria.

Però hi volia sortir per fer de Rei Mag

Encara que fos de Gaspar.

A la meua infància, pels que no ho sàpiguin, com que a Lleida érem menys gent, els Reis (més ben dit, els Reixos) sortien aquí. El Melcior feia el discurs, el rei Negre era el rei del Mambo, i el Gaspar, el Gaspar... doncs portava encens que, comparat amb l'or i la mirra dels altres dos... Si fins i tot el Camarlenc (que en díem Gran Chambelán) era molt més popular!

I això és el que jo sóc, en el millor dels casos: un rei Gaspar, el Ken de la Barbie, el Donatello de les Tortugues Ninja. Enfi, dos punts: el pregoner suplent de la segona festa major de Lleida, perquè la primera, no ens enganyem, és al maig, per Sant Anastasi, i allí, els pregoners, són gent amb substància, personatges de *prime time*.

I, ara que en parlem... Al maig, tothom sap que la festa és en honor de Sant Anastasi - que és el patró dels caragols i l'all-i-oli- però i, ara, què celebrem? Perquè de petit, no ho tenia clar, jo. Per qui es feia la festa? Per la Verge de l'Acadèmia? Per Sant Miquel?. I per acabar-ho de fer més complicat, amb variants: Verge Blanca o Verge de l'Acadèmia?. I posats a dir, Sant Miquel o cervesa Sant Miquel? Aquelles *birres* als Campos, la principal atracció de la meua adolescència, i aquell estand de fusta, el mateix cada any.

Als primers anys de la democràcia, els de l'Ajuntament també es devien fer les mateixes preguntes: Blanca? Acadèmia? Sant Miquel? *Birra*? i van dir "Mira, fotem-li Festes de Tardor i *sanseacabó*".

Doncs per aclarir els meus dubtes, jo ho he estudiat i la cosa arrenca de les festes en honor de la Mare de Déu de l'Acadèmia.

Això de l'Acadèmia, però, tampoc no ho acabava d'entendre. Era pel nom del carrer? O era perquè hi havia una acadèmia?. Seria una acadèmia d'idiomes?. M'estic tornant a embolicar... Perdo l'enfocament del discurs.

La cosa és que la Mare de Déu de l'Acadèmia, al 1865, va salvar la ciutat d'una epidèmia de còlera. Van decidir fer-li una estàtua que, en un principi, havia de ser de marbre i que va acabar sent d'imitació: de fusta de til·ler. Estem parlant de les típiques retallades pressupostàries del 1865. La van nomenar patrona de Lleida a "perpetuïtat" el 5 de gener del 1946, dia en què, per cert, el rei Gaspar devia ser en aquest balcó menjant-se els mocs darrera els seus altres dos col·legues. Ara que al 46, poca cosa hi devia haver per repartir als nens. I, si traiem la calculadora, aquesta "perpetuïtat" és de 65 anys. L'edat de jubilació de l'era pre-Zapatero.

I ara, després de tanta introducció, arriba el moment en què, al pregoner, li toca enfilar la línia del seu pregó.

D'una banda, definir el to. Per si no ho heu notat, el meu to pretén ser irònic. Humorístic. No faig conya. No és tant fàcil que la gent endevini el teu to quan no ets famós. Posaré exemples.

Vas i dius:

- Això de la crisi, quatre dies i ja està.

I, si ets l'Andreu Buenafuente, la gent riu.

- Ha, ha, quina conya que té aquest paio!

Però si, en canvi, ets Rodríguez Zapatero, i dius:

- *Esto de la crisis, cuatro días y ya está.*

La gent, en canvi... bé, potser Zapatero NO seria un bon exemple.

En busco un altre: Dominique Strauss-Kahn, el rei del creixement brut... Potser Strauss-Kahn TAMPOC és un bon exemple. Deixem-ho. Ja sabeu de què parlo.

D'altra banda, la meua línia de pregó necessita poder facilitar un titular als diaris de l'endemà o a la crònica que en fan les ràdios. Bé, el Segre ja sé quin titular posarà: "l'excap de fotografia de Segre recorda el seu temps al diari, en el pregó de les Festes de Tardor".

Però un bon periodista ha de poder dir de què ha anat tot això. Per exemple, els casos que dèiem abans: "La Laia Farré a Gràcia..." Carai, potser aquest TAMPOC no seria el millor exemple. Però aquest altre sí: "Núria Feliu recorda el seu Sants". O aquest altre: "Joaquim Maria Puyal fa, durant dues hores, un pregó que no entén ningú". O: "Guardiola diu al Parlament que els catalans som l'hòstia".

Així doncs, de què va aquest pregó?

Tinc un amic, guionista, a qui vaig demanar ajut:

- De què parlo, Guillem?

- Demana la independència.

- Mande?

- Des de fa un any, tothom que fa un pregó l'acaba demanant, més o menys, la independència. Està de moda, dones un bon titular als diaris; la gent, que van com una moto, t'aplaudixen com bojos i pots acabar sortint a les tertúlies d'Interconomia o que et faci un tercer grau el Manel Fuentes a Catalunya Ràdio.

- Una perspectiva guapa, -vaig pensar-.

A més, tampoc no sóc aquí per posar-li les coses difícils a l'Àngel Ros, ara mateix. Vull dir que ja té la troca prou embolicada amb la successió al PSC, barallant-se amb altres alcaldes que, aquests sí que porten pregoners chachi-pirulis a les seues festes majors, que poden fardar de noms coneguts que els fan un discursset a mida. Me'ls imagino pactant llistes de consens -amb el Miquel Iceta a totes- i dient-li:

- Què tal, Angelet, aquell paio que et va proclamar la independència al balcó de la Paeria? Carles No-sé-què? Jo sí que vaig portar un bon pregoner a Terrassa, aquest any: un cuiner!

O, "quan jo era l'alcalde de Vilanova i la Geltrú...".

Així que, si no us sap greu, deixeu que, des d'aquest balcó, reivindiqui el paper dels Gaspar, dels que "fem bulto", dels que ensenyem les nostres fotos amb un famós al costat i finalment, després d'una bona estona, et diuen:

- Ui! Si ets tu?! Què hi feies, aquí?

Així que ja tenim titular: "Carles Gené,..".

- No, no, no. No posis Carles Gené, que ningú no sabrà de qui parles. Posa: "El pregoner de les Festes de Tardor reivindica el paper dels mediocres"... com ell.

Home, podrien haver posat "reivindica el paper dels modestos", no?

Si jo fos famós, us explicaria coses de la meua vida que, segur, us interessarien.

Com ara...

- Estava jo discutint amb un urbano a General Mola, quan es deia General Mola... o, un dia, a la Fira, vam prendre tots els fulletons del Pasquali, quin tip de riure!

Tot això, si ho diu el Pedro Piqueras, mola. Home, el Pedro Piqueras parlaria de lucha a muerte con un urbano o d'aterrador robo a los motocultores leridanos i posaria veu del Jefe Bigun d'Sprinsfield.

En canvi, jo no tinc recursos en la meua vida que us puguin semblar interessants. Tots ens hem discutit amb un urbano i tots hem robat els fulletons del Pasquali.

Que aixequi la mà qui no ho hagi fet mai!

Ho veus?

La gent em pregunta:

- Així, tu treballes a la tele? On surts?

- Jo no surto.

- Ah! ets d'aquells de detrás de la cámara i posen les cometes amb les mans.

- Sí.

Resposta:

- Mmm...

Silenci incòmode. Ningú no en vol saber res més, de la meua vida. És igual que siguis administratiu, guionista, director de fotografia o auxiliar de producció. Ets dels de - cometes- *detrás de la cámara* -tancar cometes-.

Mireu. La meua productora està rodant, ara, una sèrie per a TV3 que passa al Pallars i que es diu Gran Nord. Va d'una mosca d'esquadra que la castiguen enviant-la al Pirineu. A l'hotel Pessets de Sort, sopem cada nit, mínim, cinquanta persones dels de *detrás de la cámara*.

Perquè la sèrie sigui més versemblant, els actors que representa que són pallaresos parlen català nordoccidental que es diferencia de l'occidental que parlem a Lleida-city perquè... perquè... és del nord. Per fer-ho seriós, hem muntat un grup de treball amb la Universitat de Lleida que s'ha petat el cervell per establir un nordoccidental estàndard amb preguntes tant importants com:

- Diem trumfes o patates? Diem bajoques o mongetes? "La Bruixa d'Or", és un topònim pallarès?

Doncs hi ha una lingüista, la Noèlia, que s'escarrassa perquè els actors diguin *xic* en comptes de *petit*, que repassa els accents amb ells, que els fa una espècie de traducció fonètica i que torna a repassar un cop i un altre l'accent. El que en termes tècnics de televisió se'n diria una "pesada". Però sense la seua constància faríem un català a) ridícul o b) descafeïnat.

A la sèrie tenim, també, el director, el Jesús, que mima els actors i que cada cop que comença una escena, abans del clàssic "acció!" del cinema diu a tot l'equip "sort!" i que, quan acaben, crida "bruuuutal!!" i afegeix "però... ho tornem a repetir!".

I un director de fotografia, el Xavier, que fa que els actors surtin guapos com ells sols.

Doncs, bé, el Xavier, el Jesús i la Noèlia són dels de *detrás de la cámara*.

He de dir que també ens diuen allò de:

- Diuen que res no sortiria sense vosaltres. Però, saps què? jo, em vull fer la foto amb l'artista.

Amèn.

Perquè veieu què és ser un outsider: Fa uns anys, al meu barri, aquí a Lleida, també em van fer pregoner. Vaig començar el pregó demanant que a qui se li havia acudit posar dos sentits de circulació a Príncep de Viana. Després, vaig parlar de la meua infància, de la fàbrica de xocolata del meu pare i el meu tiet... res, nostàlgia. Però el meu missatge era clar: per què no torneu a posar l'aparcament de davant de casa de la meua mare?. Em van fer cas?

En canvi, si jo hagués estat la MariPau, ara tindria pàrquing. És el que té la meua condició.

Però, si al Facebook, no arribo ni als 500 amics! Sóc un autèntic empestat, un mindundi.

I, ara, anem per la feina que m'han encomanat. Com que sóc el pregoner, deixeu-me fer un repàs a les activitats de les Festes de Tardor. Tres coses importants:

- a) Veig que els músics repeteixen perquè a les Festes de maig va ploure. Que no us torni a ploure. Sinó, el proper Sant Anastasi, tornareu a tenir, per tercer cop, els mateixos músics i ja no estaran de moda.
- b) Que al vermut de 3 euros exigiu que hi hagi, com a mínim, "berberetxos". Tres euros són, recordem-ho, 500 pessetes. No ens poden donar un garrafa amb sifó i quatre olives per aquest preu.
- c) No són al programa (o no ho he sabut veure), però són amics meus i, per un cop que tinc públic, ho dic: aneu a veure les exposicions de la Rosa Siré i del Talamonte a l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

I, a més, vull donar les gràcies a la Paeria per dos motius.

El primer, perquè gràcies a haver de venir a fer el pregó, m'he lliurat d'una colonoscòpia que tenia programada per avui. Ja sabeu, allò que et posen una sonda pel... deixem-ho estar o em posaré en un fangar com el Guardiola. Gràcies, senyor alcalde. Ja se que hi hauré d'anar un altre dia, però qui dia passa...

El segon motiu és que penséssiu en mi com a pregoner. El que més vol una persona humana és triomfar a casa. Com Messi amb la selecció argentina. Però ell no ho ha fet i jo, en canvi, sí.

Ja només em queda oferir-me com a -podeu tapar les orelles als nens?- Gaspar, per si us falla el titular. I dir el que, pel contracte de pregoner, se m'exigeix: Visca la Festa Major!

I visca Lleida!



Lleidatans, bona tarda. Em dic Carles Gené, vaig néixer a Lleida el 1956 a la clínica l'Aliança. Vaig anar als Maristes, sóc periodista, visc a Barcelona, estic casat i tinc dos fills.

Començo així perquè, quan es tria un pregoner, es busca algú conegut per atreure la gent i els mitjans de comunicació. I jo, per a la majoria de vosaltres -excepte les meues tietes, que deuen ser per aquí a la plaça-, sóc un desconegut. El que en termes de crisi s'anomenaria un pregoner *low-cost*.

Poso exemples.

Enguany, a la Laia Farré, la de la Fòrmula 1 de TV3, la van cridar a la festa Major de Gràcia. La Núria Feliu ho va fer a Sants, el Joaquim Maria Puyal a la Mercè i, al Parlament, perquè algú els fes cas, li van donar noséquè al Pep Guardiola perquè els fes un discurs i així, la cambra catalana podria sortir als diaris per alguna cosa, diguem-ne, xula.

Per això, quan em van trucar de la Paeria:

- Li passo el senyor Àngel Ros, que vol parlar amb vostè.
- Carles, com estàs? voldríem que fessis de pregoner a les Festes de Tardor de Lleida.

Jo vaig contestar:

- Alcalde, molt agraït, però la teua secre t'ha passat un Carles equivocat. Sóc el Carles Gené... deus voler telefonar a un altre Carles...

Suposo que l'alcalde es va veure entrampat i, per no quedar malament, va dir:

- No, no, volem que siguis el proper pregoner. Les Festes de Tardor tenen un pregó amb un toc més... cultural!

Quan vaig sentir allò de "cultural" ho vaig veure més clar encara. Segur que s'havien equivocat en la trucada.

- Escolta, Àngel, vols que et busqui un pregoner amb cara i ulls? Mira, conec actors, presentadors, meteoròlegs, gent important. Vols que li pregunti a la Mònica Terribas... o a l'Elsa Anka?

Però l'home estava accelerat i, com que és dels de decisions fermes em va dir que era a mi i només a mi a qui volien, i que ja ho havien mig decidit al març.

Al març, tu!

El que passa és que, al final, t'ho diuen tant que t'ho creus i, a més, confesso que, des de petit, que volia sortir per aquest balcó de la Paeria.

Però hi volia sortir per fer de Rei Mag

Encara que fos de Gaspar.

A la meua infància, pels que no ho sàpiguin, com que a Lleida érem menys gent, els Reis (més ben dit, els Reixos) sortien aquí. El Melcior feia el discurs, el rei Negre era el rei del Mambo, i el Gaspar, el Gaspar... doncs portava encens que, comparat amb l'or i la mirra dels altres dos... Si fins i tot el Camarlenc (que en díem Gran Chambelán) era molt més popular!

I això és el que jo sóc, en el millor dels casos: un rei Gaspar, el Ken de la Barbie, el Donatello de les Tortugues Ninja. Enfi, dos punts: el pregoner suplent de la segona festa major de Lleida, perquè la primera, no ens enganyem, és al maig, per Sant Anastasi, i allí, els pregoners, són gent amb substància, personatges de *prime time*.

I, ara que en parlem... Al maig, tothom sap que la festa és en honor de Sant Anastasi - que és el patró dels caragols i l'all-i-oli- però i, ara, què celebrem? Perquè de petit, no ho tenia clar, jo. Per qui es feia la festa? Per la Verge de l'Acadèmia? Per Sant Miquel?. I per acabar-ho de fer més complicat, amb variants: Verge Blanca o Verge de l'Acadèmia?. I posats a dir, Sant Miquel o cervesa Sant Miquel? Aquelles *birres* als Campos, la principal atracció de la meua adolescència, i aquell estand de fusta, el mateix cada any.

Als primers anys de la democràcia, els de l'Ajuntament també es devien fer les mateixes preguntes: Blanca? Acadèmia? Sant Miquel? *Birra*? i van dir "Mira, fotem-li Festes de Tardor i *sanseacabó*".

Doncs per aclarir els meus dubtes, jo ho he estudiat i la cosa arrenca de les festes en honor de la Mare de Déu de l'Acadèmia.

Això de l'Acadèmia, però, tampoc no ho acabava d'entendre. Era pel nom del carrer? O era perquè hi havia una acadèmia?. Seria una acadèmia d'idiomes?. M'estic tornant a embolicar... Perdo l'enfocament del discurs.

La cosa és que la Mare de Déu de l'Acadèmia, al 1865, va salvar la ciutat d'una epidèmia de còlera. Van decidir fer-li una estàtua que, en un principi, havia de ser de marbre i que va acabar sent d'imitació: de fusta de til·ler. Estem parlant de les típiques retallades pressupostàries del 1865. La van nomenar patrona de Lleida a "perpetuïtat" el 5 de gener del 1946, dia en què, per cert, el rei Gaspar devia ser en aquest balcó menjant-se els mocs darrera els seus altres dos col·legues. Ara que al 46, poca cosa hi devia haver per repartir als nens. I, si traiem la calculadora, aquesta "perpetuïtat" és de 65 anys. L'edat de jubilació de l'era pre-Zapatero.

I ara, després de tanta introducció, arriba el moment en què, al pregoner, li toca enfilar la línia del seu pregó.

D'una banda, definir el to. Per si no ho heu notat, el meu to pretén ser irònic. Humorístic. No faig conya. No és tant fàcil que la gent endevini el teu to quan no ets famós. Posaré exemples.

Vas i dius:

- Això de la crisi, quatre dies i ja està.

I, si ets l'Andreu Buenafuente, la gent riu.

- Ha, ha, quina conya que té aquest paio!

Però si, en canvi, ets Rodríguez Zapatero, i dius:

- *Esto de la crisis, cuatro días y ya está.*

La gent, en canvi... bé, potser Zapatero NO seria un bon exemple.

En busco un altre: Dominique Strauss-Kahn, el rei del creixement brut... Potser Strauss-Kahn TAMPOC és un bon exemple. Deixem-ho. Ja sabeu de què parlo.

D'altra banda, la meua línia de pregó necessita poder facilitar un titular als diaris de l'endemà o a la crònica que en fan les ràdios. Bé, el Segre ja sé quin titular posarà: "l'excap de fotografia de Segre recorda el seu temps al diari, en el pregó de les Festes de Tardor".

Però un bon periodista ha de poder dir de què ha anat tot això. Per exemple, els casos que dèiem abans: "La Laia Farré a Gràcia..." Carai, potser aquest TAMPOC no seria el millor exemple. Però aquest altre sí: "Núria Feliu recorda el seu Sants". O aquest altre: "Joaquim Maria Puyal fa, durant dues hores, un pregó que no entén ningú". O: "Guardiola diu al Parlament que els catalans som l'hòstia".

Així doncs, de què va aquest pregó?

Tinc un amic, guionista, a qui vaig demanar ajut:

- De què parlo, Guillem?

- Demana la independència.

- Mande?

- Des de fa un any, tothom que fa un pregó l'acaba demanant, més o menys, la independència. Està de moda, dones un bon titular als diaris; la gent, que van com una moto, t'aplaudixen com bojos i pots acabar sortint a les tertúlies d'Intereconomia o que et faci un tercer grau el Manel Fuentes a Catalunya Ràdio.

- Una perspectiva guapa, -vaig pensar-.

A més, tampoc no sóc aquí per posar-li les coses difícils a l'Àngel Ros, ara mateix. Vull dir que ja té la troca prou embolicada amb la successió al PSC, barallant-se amb altres alcaldes que, aquests sí que porten pregoners chachi-pirulis a les seues festes majors, que poden fardar de noms coneguts que els fan un discursset a mida. Me'ls imagino pactant llistes de consens -amb el Miquel Iceta a totes- i dient-li:

- Què tal, Angelet, aquell paio que et va proclamar la independència al balcó de la Paeria? Carles No-sé-què? Jo sí que vaig portar un bon pregoner a Terrassa, aquest any: un cuiner!

O, "quan jo era l'alcalde de Vilanova i la Geltrú...".

Així que, si no us sap greu, deixeu que, des d'aquest balcó, reivindiqui el paper dels Gaspar, dels que "fem bulto", dels que ensenyem les nostres fotos amb un famós al costat i finalment, després d'una bona estona, et diuen:

- Ui! Si ets tu?! Què hi feies, aquí?

Així que ja tenim titular: "Carles Gené,..".

- No, no, no. No posis Carles Gené, que ningú no sabrà de qui parles. Posa: "El pregoner de les Festes de Tardor reivindica el paper dels mediocres"... com ell.

Home, podrien haver posat "reivindica el paper dels modestos", no?

Si jo fos famós, us explicaria coses de la meua vida que, segur, us interessarien.

Com ara...

- Estava jo discutint amb un urbano a General Mola, quan es deia General Mola... o, un dia, a la Fira, vam prendre tots els fulletons del Pasquali, quin tip de riure!

Tot això, si ho diu el Pedro Piqueras, mola. Home, el Pedro Piqueras parlaria de lucha a muerte con un urbano o d'aterrador robo a los motocultores leridanos i posaria veu del Jefe Bigun d'Sprinsfield.

En canvi, jo no tinc recursos en la meua vida que us puguin semblar interessants. Tots ens hem discutit amb un urbano i tots hem robat els fulletons del Pasquali.

Que aixequi la mà qui no ho hagi fet mai!

Ho veus?

La gent em pregunta:

- Així, tu treballes a la tele? On surts?

- Jo no surto.

- Ah! ets d'aquells de detrás de la cámara i posen les cometes amb les mans.

- Sí.

Resposta:

- Mmm...

Silenci incòmode. Ningú no en vol saber res més, de la meua vida. És igual que siguis administratiu, guionista, director de fotografia o auxiliar de producció. Ets dels de - cometes- *detrás de la cámara* -tancar cometes-.

Mireu. La meua productora està rodant, ara, una sèrie per a TV3 que passa al Pallars i que es diu Gran Nord. Va d'una mosca d'esquadra que la castiguen enviant-la al Pirineu. A l'hotel Pessets de Sort, sopem cada nit, mínim, cinquanta persones dels de *detrás de la cámara*.

Perquè la sèrie sigui més versemblant, els actors que representa que són pallaresos parlen català nordoccidental que es diferencia de l'occidental que parlem a Lleida-city perquè... perquè... és del nord. Per fer-ho seriós, hem muntat un grup de treball amb la Universitat de Lleida que s'ha petat el cervell per establir un nordoccidental estàndard amb preguntes tant importants com:

- Diem trufes o patates? Diem bajoques o mongetes? "La Bruixa d'Or", és un topònim pallarès?

Doncs hi ha una lingüista, la Noèlia, que s'escarrassa perquè els actors diguin *xic* en comptes de *petit*, que repassa els accents amb ells, que els fa una espècie de traducció fonètica i que torna a repassar un cop i un altre l'accent. El que en termes tècnics de televisió se'n diria una "pesada". Però sense la seua constància faríem un català a) ridícul o b) descafeïnat.

A la sèrie tenim, també, el director, el Jesús, que mima els actors i que cada cop que comença una escena, abans del clàssic "acció!" del cinema diu a tot l'equip "sort!" i que, quan acaben, crida "bruuuutal!!" i afegeix "però... ho tornem a repetir!".

I un director de fotografia, el Xavier, que fa que els actors surtin guapos com ells sols.

Doncs, bé, el Xavier, el Jesús i la Noèlia són dels de *detrás de la cámara*.

He de dir que també ens diuen allò de:

- Diuen que res no sortiria sense vosaltres. Però, saps què? jo, em vull fer la foto amb l'artista.

Amèn.

Perquè veieu què és ser un outsider: Fa uns anys, al meu barri, aquí a Lleida, també em van fer pregoner. Vaig començar el pregó demanant que a qui se li havia acudit posar dos sentits de circulació a Príncep de Viana. Després, vaig parlar de la meua infància, de la fàbrica de xocolata del meu pare i el meu tiet... res, nostàlgia. Però el meu missatge era clar: per què no torneu a posar l'aparcament de davant de casa de la meua mare?. Em van fer cas?

En canvi, si jo hagués estat la MariPau, ara tindria pàrquing. És el que té la meua condició.

Però, si al Facebook, no arribo ni als 500 amics! Sóc un autèntic empestat, un mindundi.

I, ara, anem per la feina que m'han encomanat. Com que sóc el pregoner, deixeu-me fer un repàs a les activitats de les Festes de Tardor. Tres coses importants:

- a) Veig que els músics repeteixen perquè a les Festes de maig va ploure. Que no us torni a ploure. Sinó, el proper Sant Anastasi, tornareu a tenir, per tercer cop, els mateixos músics i ja no estaran de moda.
- b) Que al vermut de 3 euros exigiu que hi hagi, com a mínim, "berberetxos". Tres euros són, recordem-ho, 500 pessetes. No ens poden donar un garrafa amb sifó i quatre olives per aquest preu.
- c) No són al programa (o no ho he sabut veure), però són amics meus i, per un cop que tinc públic, ho dic: aneu a veure les exposicions de la Rosa Siré i del Talamonte a l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

I, a més, vull donar les gràcies a la Paeria per dos motius.

El primer, perquè gràcies a haver de venir a fer el pregó, m'he lliurat d'una colonoscòpia que tenia programada per avui. Ja sabeu, allò que et posen una sonda pel... deixem-ho estar o em posaré en un fangar com el Guardiola. Gràcies, senyor alcalde. Ja se que hi hauré d'anar un altre dia, però qui dia passa...

El segon motiu és que penséssiu en mi com a pregoner. El que més vol una persona humana és triomfar a casa. Com Messi amb la selecció argentina. Però ell no ho ha fet i jo, en canvi, sí.

Ja només em queda oferir-me com a -podeu tapar les orelles als nens?- Gaspar, per si us falla el titular. I dir el que, pel contracte de pregoner, se m'exigeix: Visca la Festa Major!

I visca Lleida!

Lleidatans, bona tarda. Em dic Carles Gené, vaig néixer a Lleida el 1956 a la clínica l'Aliança. Vaig anar als Maristes, sóc periodista, visc a Barcelona, estic casat i tinc dos fills.

Començo així perquè, quan es tria un pregoner, es busca algú conegut per atreure la gent i els mitjans de comunicació. I jo, per a la majoria de vosaltres -excepte les meues tietes, que deuen ser per aquí a la plaça-, sóc un desconegut. El que en termes de crisi s'anomenaria un pregoner *low-cost*.

Poso exemples.

Enguany, a la Laia Farré, la de la Fòrmula 1 de TV3, la van cridar a la festa Major de Gràcia. La Núria Feliu ho va fer a Sants, el Joaquim Maria Puyal a la Mercè i, al Parlament, perquè algú els fes cas, li van donar noséquè al Pep Guardiola perquè els fes un discurs i així, la cambra catalana podria sortir als diaris per alguna cosa, diguem-ne, xula.

Per això, quan em van trucar de la Paeria:

- Li passo el senyor Àngel Ros, que vol parlar amb vostè.
- Carles, com estàs? voldríem que fessis de pregoner a les Festes de Tardor de Lleida.

Jo vaig contestar:

- Alcalde, molt agraït, però la teua secre t'ha passat un Carles equivocat. Sóc el Carles Gené... deus voler telefonar a un altre Carles...

Suposo que l'alcalde es va veure entrampat i, per no quedar malament, va dir:

- No, no, volem que siguis el proper pregoner. Les Festes de Tardor tenen un pregó amb un toc més... cultural!

Quan vaig sentir allò de "cultural" ho vaig veure més clar encara. Segur que s'havien equivocat en la trucada.

- Escolta, Àngel, vols que et busqui un pregoner amb cara i ulls? Mira, conec actors, presentadors, meteoròlegs, gent important. Vols que li pregunti a la Mònica Terribas... o a l'Elsa Anka?

Però l'home estava accelerat i, com que és dels de decisions fermes em va dir que era a mi i només a mi a qui volien, i que ja ho havien mig decidit al març.

Al març, tu!

El que passa és que, al final, t'ho diuen tant que t'ho creus i, a més, confesso que, des de petit, que volia sortir per aquest balcó de la Paeria.

Però hi volia sortir per fer de Rei Mag

Encara que fos de Gaspar.

A la meua infància, pels que no ho sàpiguin, com que a Lleida érem menys gent, els Reis (més ben dit, els Reixos) sortien aquí. El Melcior feia el discurs, el rei Negre era el rei del Mambo, i el Gaspar, el Gaspar... doncs portava encens que, comparat amb l'or i la mirra dels altres dos... Si fins i tot el Camarlenc (que en díem Gran Chambelán) era molt més popular!

I això és el que jo sóc, en el millor dels casos: un rei Gaspar, el Ken de la Barbie, el Donatello de les Tortugues Ninja. Enfi, dos punts: el pregoner suplent de la segona festa major de Lleida, perquè la primera, no ens enganyem, és al maig, per Sant Anastasi, i allí, els pregoners, són gent amb substància, personatges de *prime time*.

I, ara que en parlem... Al maig, tothom sap que la festa és en honor de Sant Anastasi - que és el patró dels caragols i l'all-i-oli- però i, ara, què celebrem? Perquè de petit, no ho tenia clar, jo. Per qui es feia la festa? Per la Verge de l'Acadèmia? Per Sant Miquel?. I per acabar-ho de fer més complicat, amb variants: Verge Blanca o Verge de l'Acadèmia?. I posats a dir, Sant Miquel o cervesa Sant Miquel? Aquelles *birres* als Campos, la principal atracció de la meua adolescència, i aquell estand de fusta, el mateix cada any.

Als primers anys de la democràcia, els de l'Ajuntament també es devien fer les mateixes preguntes: Blanca? Acadèmia? Sant Miquel? *Birra*? i van dir "Mira, fotem-li Festes de Tardor i *sanseacabó*".

Doncs per aclarir els meus dubtes, jo ho he estudiat i la cosa arrenca de les festes en honor de la Mare de Déu de l'Acadèmia.

Això de l'Acadèmia, però, tampoc no ho acabava d'entendre. Era pel nom del carrer? O era perquè hi havia una acadèmia?. Seria una acadèmia d'idiomes?. M'estic tornant a embolicar... Perdo l'enfocament del discurs.

La cosa és que la Mare de Déu de l'Acadèmia, al 1865, va salvar la ciutat d'una epidèmia de còlera. Van decidir fer-li una estàtua que, en un principi, havia de ser de marbre i que va acabar sent d'imitació: de fusta de til·ler. Estem parlant de les típiques retallades pressupostàries del 1865. La van nomenar patrona de Lleida a "perpetuïtat" el 5 de gener del 1946, dia en què, per cert, el rei Gaspar devia ser en aquest balcó menjant-se els mocs darrera els seus altres dos col·legues. Ara que al 46, poca cosa hi devia haver per repartir als nens. I, si traiem la calculadora, aquesta "perpetuïtat" és de 65 anys. L'edat de jubilació de l'era pre-Zapatero.

I ara, després de tanta introducció, arriba el moment en què, al pregoner, li toca enfilar la línia del seu pregó.

D'una banda, definir el to. Per si no ho heu notat, el meu to pretén ser irònic. Humorístic. No faig conya. No és tant fàcil que la gent endevini el teu to quan no ets famós. Posaré exemples.

Vas i dius:

- Això de la crisi, quatre dies i ja està.

I, si ets l'Andreu Buenafuente, la gent riu.



- Ha, ha, quina conya que té aquest paio!

Però si, en canvi, ets Rodríguez Zapatero, i dius:

- *Esto de la crisis, cuatro días y ya está.*

La gent, en canvi... bé, potser Zapatero NO seria un bon exemple.

En busco un altre: Dominique Strauss-Kahn, el rei del creixement brut... Potser Strauss-Kahn TAMPOC és un bon exemple. Deixem-ho. Ja sabeu de què parlo.

D'altra banda, la meua línia de pregó necessita poder facilitar un titular als diaris de l'endemà o a la crònica que en fan les ràdios. Bé, el Segre ja sé quin titular posarà: "l'excap de fotografia de Segre recorda el seu temps al diari, en el pregó de les Festes de Tardor".

Però un bon periodista ha de poder dir de què ha anat tot això. Per exemple, els casos que dèiem abans: "La Laia Farré a Gràcia..." Carai, potser aquest TAMPOC no seria el millor exemple. Però aquest altre sí: "Núria Feliu recorda el seu Sants". O aquest altre: "Joaquim Maria Puyal fa, durant dues hores, un pregó que no entén ningú". O: "Guardiola diu al Parlament que els catalans som l'hòstia".

Així doncs, de què va aquest pregó?

Tinc un amic, guionista, a qui vaig demanar ajut:

- De què parlo, Guillem?

- Demana la independència.

- Mande?

- Des de fa un any, tothom que fa un pregó l'acaba demanant, més o menys, la independència. Està de moda, dones un bon titular als diaris; la gent, que van com una moto, t'aplaudixen com bojos i pots acabar sortint a les tertúlies d'Interconomia o que et faci un tercer grau el Manel Fuentes a Catalunya Ràdio.

- Una perspectiva guapa, -vaig pensar-.

A més, tampoc no sóc aquí per posar-li les coses difícils a l'Àngel Ros, ara mateix. Vull dir que ja té la troca prou embolicada amb la successió al PSC, barallant-se amb altres alcaldes que, aquests sí que porten pregoners chachi-pirulis a les seues festes majors, que poden fardar de noms coneguts que els fan un discursset a mida. Me'ls imagino pactant llistes de consens -amb el Miquel Iceta a totes- i dient-li:

- Què tal, Angelet, aquell paio que et va proclamar la independència al balcó de la Paeria? Carles No-sé-què? Jo sí que vaig portar un bon pregoner a Terrassa, aquest any: un cuiner!

O, "quan jo era l'alcalde de Vilanova i la Geltrú...".

Així que, si no us sap greu, deixeu que, des d'aquest balcó, reivindiqui el paper dels Gaspar, dels que "fem bulto", dels que ensenyem les nostres fotos amb un famós al costat i finalment, després d'una bona estona, et diuen:

- Ui! Si ets tu?! Què hi feies, aquí?

Així que ja tenim titular: "Carles Gené,..".

- No, no, no. No posis Carles Gené, que ningú no sabrà de qui parles. Posa: "El pregoner de les Festes de Tardor reivindica el paper dels mediocres"... com ell.

Home, podrien haver posat "reivindica el paper dels modestos", no?

Si jo fos famós, us explicaria coses de la meua vida que, segur, us interessarien.

Com ara...

- Estava jo discutint amb un urbano a General Mola, quan es deia General Mola... o, un dia, a la Fira, vam prendre tots els fulletons del Pasquali, quin tip de riure!

Tot això, si ho diu el Pedro Piqueras, mola. Home, el Pedro Piqueras parlaria de lucha a muerte con un urbano o d'aterrador robo a los motocultores leridanos i posaria veu del Jefe Bigun d'Sprinsfield.

En canvi, jo no tinc recursos en la meua vida que us puguin semblar interessants. Tots ens hem discutit amb un urbano i tots hem robat els fulletons del Pasquali.

Que aixequi la mà qui no ho hagi fet mai!

Ho veus?

La gent em pregunta:

- Així, tu treballes a la tele? On surts?

- Jo no surto.

- Ah! ets d'aquells de detrás de la cámara i posen les cometes amb les mans.

- Sí.

Resposta:

- Mmm...

Silenci incòmode. Ningú no en vol saber res més, de la meua vida. És igual que siguis administratiu, guionista, director de fotografia o auxiliar de producció. Ets dels de -cometes- *detrás de la cámara* -tancar cometes-.

Mireu. La meua productora està rodant, ara, una sèrie per a TV3 que passa al Pallars i que es diu Gran Nord. Va d'una mosca d'esquadra que la castiguen enviant-la al Pirineu. A l'hotel Pessets de Sort, sopem cada nit, mínim, cinquanta persones dels de *detrás de la cámara*.

Perquè la sèrie sigui més versemblant, els actors que representa que són pallaresos parlen català nordoccidental que es diferencia de l'occidental que parlem a Lleida-city perquè... perquè... és del nord. Per fer-ho seriós, hem muntat un grup de treball amb la Universitat de Lleida que s'ha petat el cervell per establir un nordoccidental estàndard amb preguntes tant importants com:

- Diem trufes o patates? Diem bajoques o mongetes? "La Bruixa d'Or", és un topònim pallarès?

Doncs hi ha una lingüista, la Noèlia, que s'escarrassa perquè els actors diguin *xic* en comptes de *petit*, que repassa els accents amb ells, que els fa una espècie de traducció fonètica i que torna a repassar un cop i un altre l'accent. El que en termes tècnics de televisió se'n diria una "pesada". Però sense la seua constància faríem un català a) ridícul o b) descafeïnat.

A la sèrie tenim, també, el director, el Jesús, que mima els actors i que cada cop que comença una escena, abans del clàssic "acció!" del cinema diu a tot l'equip "sort!" i que, quan acaben, crida "bruuuutal!!" i afegeix "però... ho tornem a repetir!".

I un director de fotografia, el Xavier, que fa que els actors surtin guapos com ells sols.

Doncs, bé, el Xavier, el Jesús i la Noèlia són dels de *detrás de la cámara*.

He de dir que també ens diuen allò de:

- Diuen que res no sortiria sense vosaltres. Però, saps què? jo, em vull fer la foto amb l'artista.

Amèn.

Perquè veieu què és ser un outsider: Fa uns anys, al meu barri, aquí a Lleida, també em van fer pregoner. Vaig començar el pregó demanant que a qui se li havia acudit posar dos sentits de circulació a Príncep de Viana. Després, vaig parlar de la meua infància, de la fàbrica de xocolata del meu pare i el meu tiet... res, nostàlgia. Però el meu missatge era clar: per què no torneu a posar l'aparcament de davant de casa de la meua mare?. Em van fer cas?

En canvi, si jo hagués estat la MariPau, ara tindria pàrquing. És el que té la meua condició.

Però, si al Facebook, no arribo ni als 500 amics! Sóc un autèntic empestat, un mindundi.

I, ara, anem per la feina que m'han encomanat. Com que sóc el pregoner, deixeu-me fer un repàs a les activitats de les Festes de Tardor. Tres coses importants:

- a) Veig que els músics repeteixen perquè a les Festes de maig va ploure. Que no us torni a ploure. Sinó, el proper Sant Anastasi, tornareu a tenir, per tercer cop, els mateixos músics i ja no estaran de moda.
- b) Que al vermut de 3 euros exigiu que hi hagi, com a mínim, "berberetxos". Tres euros són, recordem-ho, 500 pessetes. No ens poden donar un garrafa amb sífó i quatre olives per aquest preu.
- c) No són al programa (o no ho he sabut veure), però són amics meus i, per un cop que tinc públic, ho dic: aneu a veure les exposicions de la Rosa Siré i del Talamonte a l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

I, a més, vull donar les gràcies a la Paeria per dos motius.

El primer, perquè gràcies a haver de venir a fer el pregó, m'he lliurat d'una colonoscòpia que tenia programada per avui. Ja sabeu, allò que et posen una sonda pel... deixem-ho estar o em posaré en un fangar com el Guardiola. Gràcies, senyor alcalde. Ja se que hi hauré d'anar un altre dia, però qui dia passa...

El segon motiu és que penséssiu en mi com a pregoner. El que més vol una persona humana és triomfar a casa. Com Messi amb la selecció argentina. Però ell no ho ha fet i jo, en canvi, sí.

Ja només em queda oferir-me com a -podeu tapar les orelles als nens?- Gaspar, per si us falla el titular. I dir el que, pel contracte de pregoner, se m'exigeix: Visca la Festa Major!

I visca Lleida!